

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine obsega:

- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. 59/10 z dne 23. 7. 2010),
- Akt o spremembi Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. 52/11 z dne 29. 6. 2011).

AKT

o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem aktom se določajo:

- metodologija za določitev omrežnine in kriteriji za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja, ločeno za prenosno in distribucijsko omrežje,
- metodologija za obračunavanje omrežnine za elektroenergetska omrežja, ločeno za prenosno in distribucijsko omrežje,
- metodologija za obračunavanje omrežnine za odjemalce, ki kupujejo električno energijo iz proizvodnih naprav iz obnovljivih virov energije ter sproizvodnje z visokim izkoristkom do nazivne moči 10 MW, za katero so pridobljena potrdila o izvoru in jo proizvajalci prodajajo samostojno na trgu z električno energijo končnim odjemalcem, priključenim na isto distribucijsko omrežje.

Sestavni del tega akta je Priloga 1, ki določa trajanje posameznega regulativnega obdobja, izvedbene kriterije in parametre za določitev omrežnine in za ugotavljanje upravičenih stroškov v posameznem regulativnem obdobju.

2. člen

V tem aktu uporabljene okrajšave pomenijo:

- EZ: Energetski zakon
- GJS: gospodarska javna služba
- SAIDI: indeks povprečnega trajanja prekinitev napajanja v sistemu
- SAIFI: indeks povprečne frekvence prekinitev napajanja v sistemu
- SODO: sistemski operater distribucijskega omrežja

– SOPO: sistemski operater prenosnega omrežja.

3. člen

V tem aktu so uporabljeni pojmi, kot so določeni v EZ in podzakonskih predpisih, poleg njih pa imajo v tem aktu uporabljeni pojmi naslednji pomen:

- čezmejna izmenjava električne energije: pomeni uvoz (vnos), izvoz (iznos) ali tranzit električne energije čez državno mejo, pri čemer se uporabi povezovalni vod, ki omogoča neposredno povezavo z omrežji sosednjih držav; tranzit električne energije se obravnava kot sočasni uvoz (vnos) in izvoz (iznos) enake količine električne energije;
- distribucijsko omrežje: so objekti in naprave, ki sestavljajo omrežje od prenosnega omrežja do končnega odjemalca, ter povezovalni vodi, ki so potrebni za napajanje določenega območja na visoki napetosti (VN), srednji napetosti (SN) in nizki napetosti (NN);
- javna razsvetljava: obsega porabo električne energije za osvetlitev javnih površin;
- kompenzacija: je finančno nadomestilo uporabniku v primeru neizpolnjevanja zajamčenih standardov kakovosti oskrbe z električno energijo za tiste storitve, ki jih je sistemski operater dolžan izvajati v okviru svojih dejavnosti;
- letne obratovalne ure (T): uporabljajo za razvrstitev končnega odjemalca v odjemno skupino se določijo iz razmerja med prevzeto energijo v preteklem letu (W_{letni}) in med največjo 15-minutno izmerjeno močjo v istem obdobju (P_{max}), doseženo na prevzemno-predajnem mestu. Določijo se na dlagi enačbe:
$$T = W_{\text{letni}} / P_{\text{max}};$$
če končni odjemalec ni priključen na omrežje vse leto, se desna stran enačbe pomnoži s količnikom števila dni v letu in številom dni, ko je končni odjemalec priključen;
če se končni odjemalec priključi na omrežje na novo, se letne obratovalne ure določijo na podlagi pogodbenih vrednosti na letni ravni;
- minimalni standardi kakovosti oskrbe: so eden izmed kriterijev za ugotavljanje upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja;
- netransakcijska metoda: je metoda za določanje tarifnih postavk za omrežnino, pri kateri so tarifne postavke za omrežnino neodvisne od transakcij;

- odjemna skupina: je skupina, v katero se glede na skupino končnih odjemalcev, mesto priključitve (zbiralke, izvod) in režim obratovanja (obratovalne ure) razvrščajo delujoča merilna mesta za potrebe obračuna uporabe elektroenergetskega omrežja;
- omrežnina: je del cene za uporabo omrežja, ki je namenski prihodek sistemskega operaterja za pokrivanje upravičenih stroškov dejavnosti sistemskega operaterja v posameznem letu regulativnega obdobja, ki vključuje tudi reguliran donos na sredstva;
- omrežnina za priključno moč: je enkratni znesek, plačan za novo priključno moč iz soglasja za priključitev na omrežje oziroma za povečanje priključne moči, ki je namenjen ojačitvam in razvoju obstoječega omrežja;
- območje distribucijskega omrežja: je funkcionalni del distribucijskega omrežja s svojim nadzornim sistemom, na katerem sistemski operater ali tretja oseba skladno s pogodbo iz 23.a člena EZ vzpostavi nadzor kakovosti oskrbe z električno energijo, kot to določa ta akt;
- prenosno omrežje: so objekti in naprave, ki sestavljajo omrežje za prenos električne energije, in povezovalni vodi, ki obratujejo z nazivno napetostjo, enako oziroma višjo od 110 kV;
- presežek omrežnine: presežek celotnega letnega zneska zaračunane omrežnine, povečan za znesek drugih letnih prihodkov sistemskega operaterja nad zneskom dejanskih upravičenih stroškov tega leta, ki se upošteva v okviru določitve omrežnine skladno z določili poglavja II5 tega akta;
- prevzemno-predajno mesto: mesto, kjer se vršita prevzem in predaja električne energije in je na meji med omrežjem v upravljanju oziroma vodenju sistemskega operaterja in omrežjem uporabnika;
- prezasedenost: je stanje prenosne poti, v katerem vsota moči sklenjenih poslov v določenem obdobju na posamezni prenosni poti presega njene tehnične ali obratovalne zmogljivosti;
- primanjkljaj omrežnine: je presežek dejanskih upravičenih stroškov posameznega leta regulativnega obdobja nad celotnim letnim zneskom zaračunane omrežnine, povečanim za znesek drugih letnih prihodkov sistemskega operaterja, ki se upošteva v okviru določitve

omrežnine skladno z določili poglavja II5 tega akta;

- skupina končnih odjemalcev: je skupina, v katero se glede na napetostni nivo prevzemno-predajnega mesta, način ugotavljanja moči in glede na namen uporabe električne energije razvrščajo nova in obstoječa spremenjena merilna mesta za potrebe obračuna omrežnine za priključno moč;
- sredstva: so opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva v uporabi, ki jih za izvajanje svoje dejavnosti potrebuje sistemski operater;
- uporabnik: je pravna ali fizična oseba, ki iz omrežja odjema ali v omrežje oddaja energijo;
- upravičeni stroški: so celotni upravičeni stroški, vključno z upravičenimi odhodki sistema operaterja; določeni so na podlagi kriterijev v II. poglavju tega akta in Prilogi 1 tega akta:
 - a) vnaprej za celotno regulativno obdobje (načrtovani upravičeni stroški regulativnega obdobja) ali za posamezno leto v regulativnem obdobju (načrtovani letni upravičeni stroški) oziroma
 - b) ugotovljeni za nazaj za posamezno leto v regulativnem obdobju (dejanski letni upravičeni stroški).

4. člen

Javna agencija Republike Slovenije za energijo (v nadaljnjem besedilu agencija) določa omrežnino tako, da določa načrtovani znesek omrežnine za regulativno obdobje s ciljem:

- zagotavljati obratovanje, vzdrževanje ter spodbujati razvoj distribucijskega in prenosnega omrežja v skladu s pravili stroke in stanjem tehnike (ali z načelom najboljše dosegljive tehnologije) tako, da se kakovost prenosa in distribucije električne energije trajno izboljšuje ali ohranja;
- trajno izboljševati oziroma ohranjati raven kakovosti oskrbe z električno energijo (v nadaljnjem besedilu kakovost oskrbe), ki vsebuje komercialno kakovost, neprekinjenost napajanja in kakovost napetosti;
- izvajati ekonomsko reguliranje omrežnine za elektroenergetska omrežja na način, ki spodbuja stroškovno učinkovitost izvajalcev;
- sistemskemu operaterju zagotoviti trajno poslovanje z reguliranim donosom na sredstva in
- zagotoviti stabilne in predvidljive razmere za delovanje sistemskih operaterjev in stabilno okolje za vlagatelje oziroma lastnike.

5. člen

Agencija kot osnovo metodologije za določanje načrtovanega zneska omrežnine uporablja metodo regulirane omrežnine, ki sistemskemu operaterju zagotavlja pokritje vseh letnih upravičenih stroškov in ki pri določitvi omrežnine izhaja iz:

- določanja upravičenih stroškov, vključno z določanjem reguliranega donosa na sredstva,
- upoštevanja vseh prihodkov systemskega operaterja kot virov za pokrivanje upravičenih stroškov iz prejšnje alineje,
- obveze systemskega operaterja do prenosa presežka omrežnine in njegove namenske uporabe za namene pokrivanja upravičenih stroškov naslednjih let in
- pravice systemskega operaterja, da se mu pri določitvi načrtovanega zneska omrežnine naslednjih let upošteva primanjkljaj omrežnine.

6. člen

Agencija kot osnovo metodologije za obračunavanje omrežnine uporablja netransiakcijsko metodo poštne znamke. Ta izhaja iz sistema enotnih tarifnih postavk, ki jih plačujejo končni odjemalci systemskemu operaterju.

Tarifne postavke za omrežnino za prenosno in distribucijsko omrežje se izračunajo na podlagi omrežnine, določene skladno z metodologijo za določitev omrežnine.

7. člen

Agencija določa metodologijo za obračunavanje omrežnine s ciljem:

- zagotoviti preglednost tarifnih postavk,
- uporabe netransiakcijske metode določanja tarifnih postavk, po kateri so tarifne postavke za omrežnino na celotnem območju Republike Slovenije enotne,
- spodbujati uporabnike omrežij k optimalni uporabi omrežij.

8. člen

Agencija pri uresničevanju ciljev iz tega akta:

- upošteva pravila stroke ekonomskega reguliranja,
- zahteva, da systemski operaterji zaradi primerljivosti enotno izkazujejo stroške izvajanja dejavnosti in druge podatke, ki jih agencija potrebuje za namene reguliranja.

9. člen

Regulativno obdobje je obdobje enega ali več zaporednih koledarskih let, za katero se določa regulativni okvir. Trajanje posameznega regulativnega obdobja, izvedbene kriterije in parametre za določitev načrtovanega zneska omrežnine in za ugotavljanje upravičenih stroškov določa Priloga 1 tega akta.

Če agencija do zaključka posameznega regulativnega obdobja ne uveljavi izvedbenih kriterijev in parametrov za določitev načrtovanega zneska omrežnine za elektroenergetsko omrežje in ugotavljanje upravičenih stroškov za naslednje regulativno obdobje, se veljavnost tarifnih postavk za omrežnino in upravičenih stroškov zadnjega leta regulativnega obdobja podaljša najdlje za leto dni.

10. člen

Regulativni okvir je vrednostna opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov systemskega operaterja po posameznih letih regulativnega obdobja, ki vključuje tudi reguliran (upravičen) donos na sredstva, načrtovanih prihodkov iz omrežnine, drugih virov financiranja ter presežkov ali primanjkljajev omrežnine iz preteklih let.

Agencija izvaja regulativni nadzor tako, da spremlja izvajanje regulativnega okvira s ciljem ugotavljanja odmikov od regulativnega okvira ter določitve regulativnega okvira za naslednje regulativno obdobje.

II METODOLOGIJA ZA DOLOČITEV OMREŽNINE IN KRITERIJI ZA UGOTAVLJANJE UPRAVIČENIH STROŠKOV

1 Metoda regulirane omrežnine

11. člen

Metoda regulirane omrežnine se izvaja tako, da se za regulativno obdobje sistemskemu operaterju z določitvijo načrtovanega zneska omrežnine ob upoštevanju načrtovanih drugih prihodkov in presežka omrežnine iz preteklih let glede na načrtovan količinski obseg porabe električne energije zagotovi pokritje vseh upravičenih stroškov posameznega leta regulativnega obdobja, ki vključujejo reguliran donos na sredstva in pripadajoči del primanjkljaja.

Metoda regulirane omrežnine določa tudi vzročno-posledično (namensko) povezavo upravičenih stroškov in prihodkov sistemskega operaterja in na tej podlagi obvezo sistemskega operaterja, da presežek omrežnine prenese in uporabi za pokrivanje upravičenih stroškov v naslednjih letih oziroma pravico, da se mu pri določitvi načrtovanega zneska omrežnine v naslednjih letih zagotovi primanjkljaj omrežnine.

Metoda regulirane omrežnine temelji tudi na spodbudah, ki so odvisne od doseganja nižjih stroškov od upravičenih, in od dosežene ravni kakovosti oskrbe.

12. člen

Načrtovani znesek omrežnine za posamezno leto regulativnega obdobja, izražen v evrih, se izračuna na podlagi naslednje enačbe:

$$OMR_t = US_t - DP_t + \frac{\Delta RO}{T_{RO}} + \frac{\Delta NSDV(Q)}{T_{RO}}$$

v kateri oznake pomenijo:

OMR_t	načrtovani znesek omrežnine,
US_t	načrtovani upravičeni stroški,
DP_t	načrtovani drugi prihodki,
ΔRO	odstopanje od regulativnega okvira, ki se odraža v presežku oziroma primanjkljaju omrežnine,
$\Delta NSDV(Q)$	sprememba upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja, ki odraža reguliranje s kakovostjo oskrbe,
t	leto regulativnega obdobja,
T_{RO}	trajanje regulativnega obdobja, izraženo s številom let.

2 Kriteriji za ugotavljanje upravičenih stroškov

13. člen

Agencija upošteva kriterije iz tega poglavja in Priloge 1 tega akta za namene določitve upravičenih stroškov in določitve načrtovanega zneska omrežnine.

Upravičeni stroški regulativnega obdobja se izračunajo kot vsota upravičenih stroškov posameznih let v obdobju.

Upravičeni stroški posameznega leta so izraženi v evrih in se izračunajo z naslednjo enačbo:

$$US_t = SDV_t + SEEI_t + AM_t + RDS_t$$

v kateri oznake pomenijo:

US_t	upravičeni stroški,
SDV_t	stroški delovanja in vzdrževanja,
$SEEI_t$	stroški električne energije za izgube v omrežju,
AM_t	amortizacija,
RDS_t	reguliran donos na sredstva,
t	leto regulativnega obdobja.

Upravičeni stroški sistemskih storitev posameznega leta regulativnega obdobja se ugotavljajo ločeno od drugih upravičenih stroškov.

14. člen

V primerih iz drugega odstavka 23.a člena ali četrtega odstavka 23.b člena EZ se upravičeni stroški najema infrastrukture in izvajanja določenih nalog določajo oziroma ugotavljajo po enakih kriterijih, kot če bi bil sistemski operater lastnik omrežja ali bi sam izvajal določene naloge iz prvega odstavka 23.a člena EZ.

Tako ugotovljeni upravičeni stroški so del upravičenih stroškov sistema operaterja.

15. člen

Upravičenost stroškov se presoja ločeno za:

- stroške delovanja in vzdrževanja, ki zajemajo stroške materiala, storitev, dela in stroške najema sredstev za izvajanje dejavnosti, če sistemski operater ni lastnik teh sredstev,
- stroške električne energije za izgube,
- stroške sistemskih storitev,
- stroške amortizacije in
- reguliran donos na sredstva.

16. člen

Pri presoji upravičenosti stroškov iz prejšnjega člena tega akta se upoštevajo predvsem naslednji kriteriji:

- namenska raba sredstev,
- gospodarna in učinkovita raba sredstev in
- zagotavljanje kakovosti oskrbe.

17. člen

Agencija določa upravičene stroške, povezane z naložbami v sredstva, potrebna za izvajanje dejavnosti systemskega operaterja, na podlagi presoje potrebnih sredstev iz načrtov razvoja omrežij, skladno z EZ in predpisi, ki urejajo izvajanje dejavnosti systemskih operaterjev prenosnega in distribucijskega omrežja, in tudi na podlagi investicijskih načrtov za vsako posamezno leto regulativnega obdobja. Systemski operater je dolžan vsako leto na podlagi desetletnih načrtov razvoja izdelati podroben investicijski načrt za triletno obdobje.

Investicijski načrti iz prejšnjega odstavka tega člena vsebujejo najmanj podatke o predračunski vrednosti, terminskem načrtu in oceni njihovih vplivov na kakovost oskrbe in na izgube v omrežju. Podatki o načrtovanih naložbah v sredstva morajo biti navedeni ločeno za naložbe v rekonstrukcije oziroma obnovo sredstev in za naložbe v nova sredstva. V vsaki od navedenih kategorij morajo biti načrtovane naložbe v sredstva opredeljene po napetostnih nivojih in po posameznih objektih. Izjema so investicije SOPO na področju obratovanja in systemskih storitev, kjer se lahko uporabi tudi drugačna klasifikacija. Od celotne letne vrednosti načrtovanih naložb v sredstva mora biti najmanj 80 odstotkov vrednosti opredeljene po posameznih objektih ali skupinah objektov. Investicijski načrt mora obvezno vsebovati vire financiranja za celotno vrednost načrtovanega obsega naložb v sredstva.

2.1 Stroški delovanja in vzdrževanja (SDV)

18. člen

Stroški delovanja in vzdrževanja so stroški, ki nastajajo v zvezi z delovanjem in vzdrževanjem omrežja skladno s predpisi, slovenskimi tehničnimi standardi in zahtevami systemskih obratovalnih navodil.

Stroški delovanja in vzdrževanja se obravnavajo ločeno glede na možnost vpliva systemskega operaterja na stroške, in sicer se delijo na:

- nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja in
- nenadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja.

Stroški delovanja in vzdrževanja posameznega leta so izraženi v evrih in se izračunajo z naslednjo enačbo:

$$SDV_t = NSDV_t + NNSDV_t$$

v kateri oznake pomenijo:

$NSDV_t$ nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja,
 $NNSDV_t$ nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja,
 t leto regulativnega obdobja.

2.1.1 Nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja (NSDV)

19. člen

Nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja vključujejo:

- stroške materiala,
- stroške storitev,

- stroške dela in
- druge stroške in odhodke.

Stroški iz prejšnjega odstavka ne vključujejo:

- stroškov škod, povzročenih zaradi vplivov narave (veter, poplava, sneg, žled, potres idr.),
- stroškov za izvajanje investicij v lastni režiji in
- stroškov, ki se nanašajo na prejeme delavcev iz naslova uspešnosti poslovanja podjetja.

Upravičeni stroški, ki se nanašajo na prejeme zaposlenih, se priznavajo v višini, ki se obračuna skladno z zakonom in kolektivno pogodbo, ki velja za elektrogospodarstvo. Ne priznavajo pa se stroški plač in drugih prejemkov na podlagi uspešnosti poslovanja in udeležbe na dobičku. Stroški plač in drugih prejemkov na podlagi uspešnosti poslovanja in iz udeležbe na dobičku so posledica dogovora med delodajalci in delavci (sindikati) ter se skladno z regulativno prakso krijejo iz donosa.

Kot upravičene stroške materiala, stroške storitev in druge stroške iz prvega odstavka tega člena se priznavajo stroški, ki:

- so potrebni za izvajanje dejavnosti systemskega operaterja,
- so posledica opravljanja dejavnosti systemskega operaterja,
- nimajo značaja privatnosti in
- so skladni z običajno poslovno prakso.

Upravičenost nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja se ugotavlja v odvisnosti od upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja, ki so bili določeni za pretekla in tekoče regulativno obdobje, na podlagi kriterijev iz 16. člena tega akta ali primerjalnih analiz učinkovitosti.

Upravičeni nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja so določeni v obsegu, ki ob upoštevanju zahtevane učinkovitosti zagotavlja doseganje minimalnih standardov kakovosti oskrbe.

Z opredelitvijo faktorja zahtevane učinkovitosti (faktor U) se pri določanju upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja zahteva povečevanje učinkovitosti systemskega operaterja.

Faktor U agencija določi upošteva:

- relativno poslovno uspešnost posameznega systemskega operaterja,
- načrtovano splošno produktivnost gospodarstva in
- premik mejnega področja.

Faktor U za posamezno regulativno obdobje opredeljuje Priloga 1 tega akta.

Upravičeni nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja posameznega leta so prilagojeni za načrtovani indeks inflacije. Načrtovani indeks inflacije za posamezno leto regulativnega obdobja opredeljuje Priloga 1 tega akta.

2.1.2 Nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja (NNSDV)

20. člen

Nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja vključujejo stroške:

- zemljiških, vodnih in drugih prispevkov,
- na podlagi odločb občinskih in državnih organov,

- prevrednotovalne poslovne odhodke v zvezi s terjatvami do kupcev, ki so posledica prisilnih poravnav in stečajev,
- zavarovalnih premij,
- rent in odškodnin, ki so posledica umestitve infrastrukture v prostor in ne povečujejo nabavne vrednosti sredstev systemskega operaterja,
- izdatke za varstvo okolja, ki ne povečujejo nabavne vrednosti sredstev systemskega operaterja,
- posebnih systemskih storitev in
- povezane z delovanjem ENTSO-E (Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo).

Nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja vključujejo tudi vplačila v mehanizmu medsebojnih nadomestil med SOPO (mehanizem ITC). Navedena vplačila se v okviru določitve načrtovanih upravičenih nenadzorovanih stroškov regulativnega obdobja ne načrtujejo vnaprej, ampak se ugotovljajo in priznavajo v postopku regulativnega nadzora.

Nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja vključujejo tudi razliko:

- med stroški škod, povzročenih zaradi vplivov narave (veter, poplava, sneg, žled, potres, idr.), in prihodki iz naslova odškodnin zavarovalnic za povrnitev teh škod in
- med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki in prihodki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki se nanašajo na elektroenergetsko infrastrukturo.

V okviru določitve načrtovanih upravičenih nenadzorovanih stroškov regulativnega obdobja se razlika iz prejšnjega odstavka tega člena ne načrtuje vnaprej, ampak se ugotavlja in priznava v postopku regulativnega nadzora.

2.2 Stroški električne energije za izgube v omrežju (SEEI)

21. člen

Stroški električne energije za izgube v omrežju se določijo na podlagi priznanih količin izgub električne energije ob upoštevanju priznane cene električne energije, določene po četrtem odstavku tega člena.

Priznane količine izgub v posameznih letih regulativnega obdobja na območju distribucijskega omrežja se določijo na podlagi priznanega odstotka količinskih izgub in ob upoštevanju količinskega letnega načrta porabe električne energije iz 67. člena tega akta. Agencija določi priznani odstotek količinskih izgub glede na izmerjene količine na prevzemno-predajnih mestih pri končnih odjemalcih na distribucijskem omrežju v preteklem obdobju in na podlagi pričakovanega gibanja deleža količinskih izgub v naslednjem regulativnem obdobju. Odstotek količinskih izgub na distribucijskem omrežju se ugotavlja na podlagi razlik med količinami električne energije, evidentiranimi na meji med prenosnim in distribucijskim omrežjem, in količinami električne energije, izmerjenimi na prevzemno-predajnih mestih pri končnih odjemalcih na distribucijskem omrežju v posameznih letih. Pri tem se upoštevajo tudi količine električne energije, ki jo v distribucijsko omrežje oddajajo proizvajalci, priključeni na to omrežje, in medsebojne izmenjave med območji distribucijskega omrežja.

Priznane količine izgub v posameznih letih regulativnega obdobja za prenosno omrežje se določijo na podlagi priznanega odstotka količinskih izgub in ob upoštevanju količinskega letnega načrta porabe električne energije iz 67. člena tega akta. Agencija določi priznani odstotek količinskih izgub glede na izmerjene količine na prevzemno-predajnih

mestih pri končnih odjemalcih na prenosnem in distribucijskem omrežju v preteklem obdobju in na podlagi pričakovanega gibanja deleža količinskih izgub v naslednjem regulativnem obdobju. Odstotek količinskih izgub na prenosnem omrežju se ugotavlja na podlagi razlik med količinami električne energije na prevzemno-predajnih mestih med proizvajalci in prenosnim omrežjem ter količinami električne energije na meji med prenosnim in distribucijskim omrežjem oziroma omrežji končnih odjemalcev, priključenih na prenosno visokonapetostno omrežje, v posameznih letih. Pri tem se upoštevajo tudi količine električne energije, izmerjene na merilnih napravah, nameščenih na čezmejnih povezovalnih vodih, na točki, kjer se nahaja referenčna meritev med sosednjima sistemskima operaterjema prenosnega omrežja.

Priznana cena električne energije za izgube se določi na podlagi cen električne energije, kot določa Priloga 1 tega akta.

Strošek izgub, ki je posledica tranzita električne energije, se pokriva iz prihodkov od medsebojnih nadomestil med sistemskimi operaterji prenosnega omrežja (mehanizem ITC). Udeležba izgub iz naslova tranzita v celotnih izgubah na prenosnem omrežju se določi kot udeležba tranzita v vsoti tranzita in odjema na prenosnem omrežju.

2.3 Stroški sistemskih storitev (SSS)

22. člen

Za zagotavljanje zadostnih pogojev, ki omogočajo zanesljivo in stabilno delovanje elektroenergetskega sistema, je odgovoren SOPO, ki za izvajanje sistemskih storitev sklepa ustrezne pogodbe s ponudniki sistemskih storitev. Ponudniki zagotavljajo izvajanje sistemskih storitev iz proizvodnih objektov ali od končnih odjemalcev na območju Republike Slovenije.

23. člen

Za zagotavljanje potrebnega obsega sistemskih storitev, učinkovite in pregledne porabe sredstev ter enakopravnosti med ponudniki mora SOPO izvesti enoten postopek zbiranja ponudb po enotnih kriterijih, ki so navedeni v drugem odstavku tega člena, za vse ponudnike posameznih sistemskih storitev hkrati. SOPO pridobi ponudbe za eno ali več let.

V povabilu za zbiranje ponudb mora SOPO določiti kriterije, ki jih predpisujejo sistemska obratovalna navodila za prenosno omrežje, in pogoje zagotavljanja posamezne sistemske storitve, in sicer najmanj:

- za sekundarno regulacijo frekvence in moči:
 - a) obseg ponujene rezerve moči v MW in
 - b) gradient spreminjanja moči v MW/min;
- za minutno rezervo za terciarno regulacijo:
 - a) obseg ponujene rezerve moči v MW,
 - b) gradient spreminjanja moči v MW/min,
 - c) število zagonov rezerve na leto,
 - d) odzivni čas aktiviranja rezerve,
 - e) minimalni čas med dvema zagonoma rezerve,
 - f) znižanje proizvodnje za pokrivanje izpadov večjih porabniških enot in
 - g) možnost uporabe rezerve pri izravnavi odstopanj EES;
- za regulacijo napetosti in jalove moči:
 - a) ponujeni obseg proizvodnje in ponora jalove moči za lokalno regulacijo napetosti in

- b) ponujeni obseg proizvodnje in ponora jalove moči za daljinsko avtomatsko regulacijo napetosti;
- za zagon agregatov brez zunanje napajanja:
 - a) seznam tehnično usposobljenih agregatov, ponujenih za izvajanje storitve.

Ponudniki morajo podati ceno za vsako sistemsko storitev ločeno, pri čemer se lahko za izbiro najugodnejšega ponudnika upošteva tudi možnost sklenitve pogodb za obdobje, daljše od enega leta, če je na ta način zagotovljena nižja cena.

Ne glede na določbo 22. člena tega akta lahko SOPO del potrebne rezerve moči za izvajanje sistemske storitve minutne rezerve za terciarno regulacijo zagotovi tudi od ponudnikov, ki zagotavljajo izvajanje te storitve iz objektov ali elektroenergetskih sistemov zunaj območja Republike Slovenije.

24. člen

SOPO izdela poročilo o zagotavljanju potrebnega obsega posameznih sistemskih storitev, iz katerega izhaja:

- količinski obseg posameznih sistemskih storitev, ki ga letno določi SOPO na podlagi predpisa, ki ureja sistemsko obratovanje prenosnega elektroenergetskega omrežja,
- povabilo za zbiranje ponudb,
- prejete ponudbe in
- sklenjene pogodbe.

Poročilo iz prejšnjega odstavka SOPO posreduje agenciji najkasneje do 30. septembra tekočega leta.

25. člen

Pri ugotavljanju upravičenih stroškov za zagotavljanje sistemskih storitev agencija upošteva pogodbeno ceno za vsako posamezno sistemsko storitev skladno z določili iz 23. člena in 24. člena tega akta in presoja, ali je bila pogodba sklenjena z najugodnejšim ponudnikom.

Če SOPO pri izbiri ponudnikov sistemskih storitev ni upošteval kriterijev iz 23. člena tega akta, agencija prizna upravičene stroške sistemskih storitev na podlagi gibanja cen sistemskih storitev v preteklih letih in gibanja cene energije.

2.4 Amortizacija (AM)

26. člen

Izračun amortizacije sredstev, potrebnih za izvajanje dejavnosti sistema operaterja, temelji na metodi enakomernega časovnega amortiziranja.

Strošek amortizacije se izračuna kot vsota zneskov obračunane amortizacije od posameznih obstoječih in novih sredstev.

Amortizacija obstoječih sredstev se izračuna glede na amortizacijsko osnovo in amortizacijsko stopnjo, ki upošteva predvideno dobo koristnosti sredstev. Amortizacijske stopnje, ki so višje od davčno priznanih, se ne priznajo.

Amortizacija novih sredstev se določi v okviru vrednosti načrtovanih naložb v sredstva v posameznih letih regulativnega obdobja s predvideno petintridesetletno dobo koristnosti sredstev. V predvidenem prvem letu amortiziranja se upošteva polovična vrednost določene amortizacije.

2.5 Reguliran donos na sredstva (RDS)

27. člen

Reguliran donos na sredstva, izražen v evrih, se ugotavlja na podlagi povprečne vrednosti regulativne baze sredstev in priznane višine čistih obratnih sredstev, potrebnih za izvajanje dejavnosti systemskega operaterja ter tehtanega povprečnega stroška kapitala, kar izražata naslednji enačbi:

$$RDS_t = PVS_t \times TPSK$$

$$PVS_t = PVRB_t + PV\check{C}OS_t$$

v katerih oznake pomenijo:

RDS_t	reguliran donos na sredstva,
PVS_t	povprečna regulativna vrednost sredstev,
$PVRB_t$	povprečna vrednost regulativne baze sredstev,
$PV\check{C}OS_t$	priznana višina čistih obratnih sredstev,
$TPSK$	tehtani povprečni strošek kapitala, izražen v odstotku (WACC – Weighted Average Cost of Capital),
t	leto regulativnega obdobja.

2.5.1 Regulativna baza sredstev

2.5.1.1 Izračun povprečne vrednosti regulativne baze sredstev

28. člen

Za izračun donosa se kot osnova upošteva povprečna vrednost regulativne baze sredstev v vsakem posameznem letu regulativnega obdobja, ki je izražena v evrih in se izračuna iz otvoritvene in zaključne vrednosti z naslednjo enačbo:

$$PVRB_t = \frac{OVS_t + ZVS_t}{2}$$

V regulativno bazo sredstev so vključena samo tista opredmetena osnovna sredstva v uporabi in neopredmetena sredstva v uporabi, ki so potrebna za izvajanje dejavnosti systemskega operaterja.

Sredstva, vključena v povprečno vrednost regulativne baze sredstev, zagotavljajo doseganje minimalnih standardov kakovosti oskrbe.

29. člen

V otvoritveni vrednosti regulativne baze sredstev so upoštevane neodpisane vrednosti sredstev, razen vrednosti sredstev, na katere se ne priznava donos (brezplačno prevzeta sredstva, sredstva, pridobljena s sovlaganji, in sredstva, financirana z namenskimi sredstvi od prezasedenosti) na prvi dan regulativnega obdobja.

Zaključna vrednost regulativne baze sredstev je izražena v evrih in se izračuna z naslednjo enačbo:

$$ZVS_t = OVS_t + NS_t - AM_t - IS_t - BPS_t$$

v kateri oznake pomenijo:

- OVS_t otvoritvena vrednost regulativne baze sredstev za leto t regulativnega obdobja: neodpisana vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev na prvi dan leta t , zmanjšana za vrednost sredstev, na katere se ne priznava donos;
- NS_t nova sredstva = vrednost naložb v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v letu t , potrebnih za izvajanje regulirane dejavnosti;
- AM_t amortizacija za leto t regulativnega obdobja, zmanjšana za amortizacijo BPSt;
- IS_t neodpisana vrednost izločenih sredstev v letu t regulativnega obdobja;
- BPS_t vrednost novih sredstev v letu t regulativnega obdobja, na katere se ne priznava donos (brezplačno prevzeta sredstva, sredstva, pridobljena s sovlaganji, in sredstva, financirana z namenskimi sredstvi od prezasedenosti);
- ZVS_t zaključna vrednost regulativne baze sredstev za leto t regulativnega obdobja: neodpisana vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev na zadnji dan leta t .

Zaključna vrednost regulativne baze sredstev za leto t regulativnega obdobja je enaka otvoritveni vrednosti regulativne baze sredstev za leto $t+1$ regulativnega obdobja.

2.5.1.2 Načrtovane naložbe v sredstva

30. člen

Pri opredelitvi vrednosti načrtovanih naložb v sredstva, ki so v regulativnem obdobju vključene v izračun povprečne vrednosti regulativne baze sredstev, agencija presoja potrebna sredstva za naložbe iz veljavnih načrtov razvoja omrežij med pripravo regulativnega okvira.

Vključevanje novih naložb v regulativno bazo sredstev posameznega leta regulativnega obdobja določa Priloga 1 tega akta.

2.5.1.3 Priznana višina čistih obratnih sredstev

31. člen

Priznana višina čistih obratnih sredstev se ugotavlja na podlagi povprečnih vrednosti zalog (PVZ), povprečnih vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev (PVKPT) in povprečnih vrednosti kratkoročnih poslovnih obveznosti (PVKPO).

Priznana višina čistih obratnih sredstev je izražena v evrih in se izračuna na podlagi podatkov iz bilance stanja sistemskega operaterja za leto, ki se konča pred letom določitve regulativnega okvira, na podlagi naslednje enačbe:

$$PV\check{C}OS_t = PVZ_t + PVKPT_t - PVKPO_t$$

Povprečne vrednosti, navedene v enačbi, se izračunajo iz otvoritvene in končne vrednosti posameznih kategorij čistih obratnih sredstev in se v regulativnem obdobju ne spreminjajo.

2.5.2 Tehtani povprečni strošek kapitala

32. člen

Tehtani povprečni strošek kapitala se uporabi za izračun donosnosti za regulativno obdobje z naslednjo enačbo:

$$TPSK = \frac{DLK \cdot SLK}{1 - EDS} + DDK \cdot SDK,$$

v kateri oznake pomenijo:

TPSK	tehtani povprečni strošek kapitala, izražen v odstotku;
DLK	delež lastniškega kapitala, ki je enak razmerju: (vrednost lastniškega kapitala)/(vrednost lastniškega kapitala+ vrednost dolžniškega kapitala);
SLK	strošek lastniškega kapitala, izražen v odstotku;
DDK	delež dolžniškega kapitala, ki je enak razmerju (vrednost dolžniškega kapitala)/(vrednost lastniškega kapitala+ vrednost dolžniškega kapitala);
SDK	strošek dolžniškega kapitala, izražen v odstotku;
EDS	efektivna davčna stopnja v višini, ki izhaja iz ekonomsko upravičenega oziroma davčno optimalnega poslovanja podjetja, izražena v deležu.

2.5.2.1 Strošek lastniškega kapitala in model določanja cen dolgoročnih naložb

33. člen

Za določanje stopnje donosnosti lastniškega kapitala je uporabljen model določanja cen dolgoročnih naložb CAPM (Capital Asset Pricing Model).

V izračunu tehtanega povprečnega stroška kapitala je upoštevana tudi načrtovana inflacija.

2.5.2.2 Strošek dolžniškega kapitala

34. člen

Strošek dolžniškega kapitala se določi z upoštevanjem ocenjene dolgoročne ravnotežne obrestne mere. Ocena je narejena na podlagi netvegane stopnje donosa za

slovenski trg, povečan za premijo za tveganje, ki je v normalnih pogojih ustrezna za podjetja bonitetne ocene AAA.

2.5.2.3 Delež lastniškega (DLK) in delež dolžniškega kapitala (DDK)

35. člen

Agencija pri izračunu tehtanega povprečnega stroška kapitala upošteva ciljno optimalno razmerje med lastniškim in dolžniškim kapitalom. Ciljno razmerje opredeljuje Priloga 1 tega akta.

2.5.2.4 Prilagoditev za obdavčitev

36. člen

Strošek lastniškega kapitala se prilagodi z upoštevanjem učinkovite davčne stopnje v višini, ki izhaja iz ekonomsko upravičenega oziroma davčno optimalnega poslovanja.

2.6 Kakovost oskrbe

37. člen

Agencija za doseg cilja iz druge alineje 4. člena tega akta izvaja reguliranje z upoštevanjem kriterijev kakovosti oskrbe. Tako spodbuja vlaganja v razvoj omrežja, ki prinašajo največje koristi, in zagotavlja racionalno vodenje, obratovanje in vzdrževanje omrežja. Reguliranje s kakovostjo oskrbe je povratnozančno vodenje procesa, pri katerem agencija vpliva na proces tako, da se raven kakovosti, ki jo regulira, čim bolj ujema z želenimi (referenčnimi) veličinami, ne glede na motnje, ki jim je elektroenergetsko omrežje izpostavljeno.

Temelj ekonomskega reguliranja s kakovostjo oskrbe so informacije, ki jih agencija pridobiva iz procesa nadzora kakovosti oskrbe pri sistemskih operaterjih, in obsega merjenje in spremljanje veličin za izračun parametrov kakovosti oskrbe, zajem in obdelavo podatkov ter poročanje.

38. člen

Nadzor kakovosti oskrbe pri sistemskem operaterju obsega:

- merjenje in spremljanje veličin, potrebnih za izračun parametrov kakovosti, ki obsegajo stalni in občasni monitoring kakovosti napetosti ter beleženje časa nastanka dogodkov v omrežju in beleženje stanj poslovnih procesov pri izvajanju storitev;
- zajem in obdelavo podatkov o kakovosti, ki obsega zajem podatkov iz merilnih instrumentov, zaščitnih relejev in končnih postaj, iz informacijskih sistemov, shranjevanje podatkov v podatkovno skladišče ter izračun posameznih parametrov in kazalnikov, kot so število prekinitev, trajanje prekinitev, SAIDI, SAIFI, količina nedobavljene energije, parametri komercialne kakovosti itd.;
- poročanje o kakovosti in izdajanje potrdil, ki obsegata pripravo poročil in posredovanje le-teh upravi, ministrstvu, pristojnemu za energijo, agenciji in uporabnikom ter pripravo izjav o skladnosti oz. neskladnosti kakovosti napetosti.

Če sistemski operater skladno z določili 23.a člena EZ prenese izvajanje nalog, povezanih z nadzorom kakovosti oskrbe, na tretjo osebo, mora v pogodbi, s katero prenese izvajanje teh nalog, zagotoviti, da bo ta oseba na območju distribucijskega omrežja, na katerem izvaja te naloge, izvajala nadzor in omogočila presoje kakovosti oskrbe skladno z določili tega akta.

39. člen

Sistemski operaterji so zavezani dajati agenciji vse podatke, ki so potrebni za izvajanje reguliranja s kakovostjo oskrbe. Nabor podatkov, ki jih potrebuje agencija, način zbiranja in obdelave podatkov (spremljanja parametrov) o kakovosti oskrbe ter način in dinamika poročanja sistemskega operaterja so določeni v splošnem aktu iz tretjega odstavka 89. člena EZ.

40. člen

Agencija za izvajanje reguliranja s kakovostjo oskrbe spremlja kakovost oskrbe, ki se deli na:

- kakovost napetosti,
- komercialno kakovost in
- neprekinjenost napajanja.

41. člen

Kakovost napetosti je skupek tehničnih karakteristik napetosti na prevzemno-predajnem mestu uporabnika, ki so predpisane v tehničnih standardih. Sistemski operater je dolžan uporabniku zagotavljati kakovost napetosti na prevzemno-predajnem mestu v skladu z veljavno zakonodajo in stanjem tehnike.

Sistemski operater skladno z veljavno zakonodajo in tehničnimi standardi vzpostavi stalno spremljanje in periodično preverjanje stanja kakovosti električne energije, in sicer na zbiralkah VN/VN in VN/SN razdelilnih transformatorskih postaj, na meji med prenosnim in distribucijskim omrežjem in na točkah povezav prenosnega omrežja s sosednjimi sistemi. Na zahtevo oziroma po potrebi preverja kakovost napetosti na prevzemno-predajnem mestu uporabnika.

Za preverjanje kakovosti napetosti iz drugega odstavka tega člena spremlja SODO na distribucijskem omrežju vse parametre po standardu SIST EN 50160 (odkloni napajalne napetosti, kratkotrajne in dolgotrajne prekinitve napetosti, hitre spremembe napetosti, izbokline (prenapetosti) in upadi napetosti, harmonske in medharmonske napetosti, neravnotežje napajalne napetosti, signalne napetosti in odstopanje omrežne frekvence). Za ocenjevanje ustreznosti kakovosti električne napetosti na prenosnem omrežju SOPO smiselno uporablja slovenski standard SIST EN 50160.

42. člen

Komercialna kakovost označuje vidike kakovosti storitev, ki izhajajo iz odnosa med sistemskim operaterjem in uporabnikom omrežja. Raven komercialne kakovosti se vrednoti s kakovostjo posameznih storitev, ki jih sistemski operater nudi uporabnikom, in sicer:

- priključevanje na omrežje (obravnava zahtev, izdaja ocene stroškov za izvedbo del, aktiviranje priključka na električno omrežje, priprava pogodb itd.),
- obveščanje o načrtovanih prekinitvah napajanja,

- izdaja informacij o stroških in plačilih, priprava odgovorov na povpraševanja,
- storitve klicnih in informacijskih centrov,
- storitve na prevzemno-predajnih mestih (obiski, zamenjava varovalk, odklopi in priklopi itd.),
- reševanje pritožb (kakovost napetosti, računi, plačila itd.),
- vzdrževanje merilnih naprav.

43. člen

Neprekinjenost napajanja se spremlja s parametri na podlagi števila in trajanja prekinitev ter s količinami nedobavljene energije zaradi prekinitev napajanja. Sistemski operater vodi register podatkov o prekinitvah napajanja za celotno omrežje in za vsa prevzemno-predajna mesta.

Za neprekinjenost napajanja se uporabljajo parametri, objavljeni v splošnem aktu iz 39. člena tega akta.

44. člen

Namen reguliranja s kakovostjo oskrbe je:

- doseči tako neprekinjenost napajanja, da bodo prekinitev napajanja čim manj pogoste in da bodo čim krajše oziroma da bodo doseženi minimalni standardi kakovosti;
- pri udeležencih na trgu električne energije vzpostaviti razmere, ki bodo spodbujale izboljšanje neprekinjenosti napajanja odjemalcev;
- uvesti ukrepe in postopke skladno s stanjem tehnike za optimalno raven neprekinjenosti napajanja glede na trenutna in načrtovana obratovalna stanja;
- zagamčiti ustrezno raven netehnične kakovosti, ki se odraža pri izvajanju posameznih storitev;
- spodbuditi vlaganje v infrastrukturo in ustrezno podpreti procese delovanja in vzdrževanja, da bodo trajno doseženi cilji, opisani v prejšnjih točkah.

45. člen

Načini reguliranja, ki jih agencija uporabi za posamezno vrsto kakovosti oskrbe, so:

- javna objava podatkov o vrednostih posameznih parametrov kakovosti oskrbe,
- funkcijska povezava med neprekinjenostjo napajanja in dejanskimi upravičenimi stroški systemskega operaterja in
- določitev minimalnih standardov kakovosti v obliki zajamčenih in sistemskih standardov, ki se nanašajo na neprekinjenost napajanja in komercialno kakovost.

Pri javni objavi rezultatov analiz stanja kakovosti napetosti iz prve alineje prvega odstavka tega člena agencija upošteva minimalne standarde kakovosti napetosti, ki so določeni z veljavnimi tehničnimi standardi iz 57. člena tega akta.

Reguliranje s kakovostjo oskrbe na področju SOPO se izvaja le na način iz prve alineje prvega odstavka 45. člena.

46. člen

Agencija javno objavi podatke o vrednostih posameznih parametrov kakovosti oskrbe, ki so opredeljeni v 39. členu tega akta glede na koristnost in učinke objave podatkov

ter upošteva je pravila poslovne etike. Za javno objavo se šteje objava na spletnih straneh agencije, v letnih poročilih agencije ali v okviru elektronskih in tiskanih publikacij.

47. člen

Kriteriji za ugotavljanje upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja se v reguliranju s kakovostjo oskrbe izražajo z minimalnimi standardi kakovosti.

Minimalni standardi kakovosti se izražajo z zajamčenimi standardi ali s sistemskimi standardi kakovosti. Zajamčeni standardi določajo raven kakovosti, ki jo je sistemski operater zavezan zagotavljati v določeni točki omrežja, v kateri poteka merjenje oziroma spremljanje kakovosti oskrbe. Sistemski standardi določajo povprečno raven kakovosti, ki jo je sistemski operater zavezan zagotavljati v omrežju ali na posameznih območjih distribucijskega omrežja.

Minimalne standarde kakovosti oskrbe za izbrane elemente kakovosti in raven opazovanja kazalnikov določa Priloga 1 tega akta.

2.6.1 Presoja postopka nadzora kakovosti oskrbe

48. člen

Agencija lahko pred določitvijo načrtovanih upravičenih stroškov novega regulativnega obdobja presodi podatke o kakovosti oskrbe zadnjega leta preteklega regulativnega obdobja in vseh let, razen zadnjega leta tekočega regulativnega obdobja ($T\Delta$), ki jih je posredoval sistemski operater ali tretja oseba, ki za sistemaškega operaterja izvaja določene naloge. Presoja se izvede v tekočem letu regulativnega obdobja za preteklo leto.

Presoja pri sistemskem operaterju oziroma tretji osebi iz prejšnjega stavka (v nadaljnjem besedilu presojevanec) izvajajo pooblašene osebe agencije (v nadaljnjem besedilu presojevalci). Presoja se izvaja na mestu, kjer so na voljo podatki.

Agencija napove postopek presoje v pisni obliki najpozneje 14 dni pred izvedbo postopka in hkrati sporoči imena presojevalcev ter področje presoje. Presojevanec mora agenciji sporočiti ime odgovorne osebe, ki bo sodelovala v postopku presoje, in potrditi datum napovedane presoje. Agencija na zahtevo presojevanca datum izvedbe postopka presoje prestavi za največ pet delovnih dni od napovedanega datuma. Pisno zahtevo za prestavitev datuma mora presojevanec agenciji posredovati v petih delovnih dneh po prejemu pisne napovedi postopka presoje. Vsak udeleženec v postopku presoje nosi svoje stroške.

49. člen

Načrtovanje in določitev domene podatkov za presajo se izvede na podlagi analiz posredovanih podatkov, ki jih izvaja agencija, in so shranjeni v podatkovni bazi agencije. Pri presoji se za posamezno vrsto kakovosti oskrbe iz 40. člena pregleda vzorec, ki zajema najmanj deset dogodkov oziroma podatkov, ki so podlaga za izračun ravni kakovosti izvedenih storitev. O izvedenem postopku presoje presojevalec sestavi zapisnik, ki ga podpišeta vodja presojevalcev in pooblašeni predstavnik presojevanca. Po končani presoji presojevalci pripravijo poročilo, ki ga vročijo presojevancu. Priloga poročilu je tudi zapisnik o pregledu.

50. člen

Presojevalec pri presoji ugotavlja učinkovitost procesa nadzora kakovosti oskrbe, točnost registriranja podatkov, natančnost izračuna parametrov in pravilnost opredelitve vzrokov dogodkov. Pri presoji se posebej preverja način registracije časa, potrebnega za izvedbo storitev, časa za ponovno vzpostavitev oskrbe z električno energijo in podatkov o kakovosti napetosti.

Učinkovitost procesa nadzora kakovosti oskrbe se ugotavlja s presojjo izvajanja procesa nadzora kakovosti oskrbe, z izpraševanjem presojevanca po vnaprej pripravljenem vprašalniku in zajema:

- postopke za beleženje in merjenje parametrov,
- postopke za obdelavo in hrambo podatkov,
- postopke za poročanje podatkov,
- postopke uporabe in varovanja podatkov (dostop, avtorizacija itd.),
- organizacijske vidike izvajanja nadzora kakovosti oskrbe,
- tehnično podporo za izvajanje nadzora kakovosti oskrbe (informatizacija, avtomatizacija, telekomunikacije itd.) in
- druge procesne vidike.

Točnost registriranja dogodkov se ugotavlja z analizo postopkov registracije dogodkov v okviru procesa nadzora kakovosti oskrbe in se opredeli po lestvici iz 51. člena tega akta.

Natančnost izračuna parametrov se ugotavlja na podlagi izbranega vzorca s primerjavo izračunov parametrov kakovosti oskrbe, ki so jih naredili presojevalci, s tistimi, ki jih je izračunal presojevanec.

Pravilnost opredelitve vzrokov dogodkov se ugotavlja na podlagi izbranega vzorca s pregledom dokumentacije, na podlagi katere je presojevanec izvil dogodka, na katere ni mogel vplivati (višja sila oziroma tuji vzroki).

51. člen

Učinkovitost procesa nadzora kakovosti oskrbe se izraža s pozitivnim, pozitivnim s pridržkom ali negativnim mnenjem presojevalca na podlagi rezultatov vprašalnika pri izpraševanju presojevanca.

Kazalnik točnosti registriranja dogodkov se določi z uporabo lestvice uteži za posamezno vrsto netočnosti:

Utež	Točnost registriranja dogodkov	Delež v %
0,0	postopki dopuščajo, da posamezni dogodki niso registriran	0
0,5	postopki zagotavljajo registriranje vseh dogodkov, vendar dopuščajo odstopanja v točnosti registriranja časa, števila dogodkov, števila prizadetih uporabnikov ali kakršne koli kombinacije navedenih odstopanj	50
1,0	postopki registrirajo vse dogodke, točno število prizadetih uporabnikov in točen čas trajanja dogodka (prekinitve, storitve)	100

Kazalnik predstavlja relativno vrednost glede na utež ugotovljene točnosti registriranja dogodkov in se določi iz zgornje tabele.

Kazalnik natančnosti izračuna je delež pravilno izvedenih izračunov, izražen v odstotkih. Nepravilno izveden izračun parametrov je tisti, ki se razlikuje od izračuna, ki ga opravijo presojevalci (izračun ni opravljen v skladu s splošnim aktom iz 39. člena tega akta).

Kazalnik pravilnosti opredelitve dogodkov je delež pravilno dokumentiranih in razvrščenih dogodkov glede na njihove vzroke (lastni vzrok, tuji vzrok, višja sila), izražen v odstotkih. Nepravilno razvrščen dogodek je tisti, ki ni ustrezno dokumentiran ali ni razvrščen v skladu s splošnim aktom iz 39. člena tega akta.

52. člen

Če je presojevalec ugotovil neučinkovitost procesa nadzora neprekinjenosti napajanja v določenem letu regulativnega obdobja » $T\Delta$ «, se faktor » q_t « iz 62. člena tega akta za leto » t « izračuna tako, da upošteva minimalno vrednost upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja » q_t « po shemi iz 63. člena tega akta.

Na podlagi pozitivne ocene učinkovitosti procesa nadzora kakovosti oskrbe ali pozitivne ocene učinkovitosti procesa nadzora kakovosti oskrbe s pridržkom, se določi aritmetična srednja vrednost vrednosti kazalnikov točnosti, natančnosti in korektnosti iz 51. člena, ki se zaokroži navzdol na celoštevilčno vrednost.

Pri dobljeni vrednosti:

95 % - 100 %	se » q_t « izračuna po shemi iz 63. člena tega akta;
94 % - 60 %	je presojevanec pozvan, da v 10 delovnih dnevih odpravi nepravilnosti in popravi podatke, agencija pa ponovi postopek presoje;
0 % - 59 %	se upošteva faktor » q_t «, ki odraža minimalno vrednost po shemi iz 63. člena tega akta.

Vsak postopek presoje se lahko ponovi le enkrat. Če se v ponovljenem postopku presoje ponovno pokažejo nepravilnosti, ki se po metodologiji tega člena odrazijo v vrednosti manj kot 95 %, se upošteva faktor » q_t « iz 62. člena tega akta za leto » t «, ki odraža minimalno vrednost upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja po shemi iz 63. člena tega akta.

2.6.2 Minimalni standardi kakovosti oskrbe

53. člen

Zajamčene standarde neprekinjenosti napajanja, ki jih mora zagotavljati sistemski operater, določa Priloga 1 tega akta. Določeni so z maksimalnim dopustnim trajanjem in številom nenačrtovanih dolgotrajnih prekinitev (prekinitve, daljše od treh minut), ki so posledica lastnih vzrokov operaterja za vsako prevzemno-predajno mesto.

Nenačrtovane prekinitve, ki so posledica višje sile ali tujih vzrokov, so iz zajamčenih standardov izvzete.

Ob dokazanem kršenju zajamčenih standardov neprekinjenosti napajanja so uporabniki upravičeni do kompenzacije. Prizadeti uporabnik jo na zahtevo prejme od systemskega operaterja.

54. člen

Sistemske standardi neprekinjenosti napajanja določajo referenčno raven kakovosti, ki jo mora SODO zagotoviti v vnaprej določenem obdobju v distribucijskem omrežju ali na posameznih območjih distribucijskega omrežja za postopno približevanje dosežene ravni neprekinjenosti napajanja k ciljni vrednosti. Izražajo se z zahtevanim relativnim izboljšanjem ravni neprekinjenosti napajanja glede na izhodiščno vrednost kazalnikov SAIDI in SAIFI.

Izhodiščna raven kakovosti je enaka doseženi ravni neprekinjenosti napajanja v preteklem obdobju. Zahtevane letne stopnje izboljšanja določajo referenčno gibanje ravni kakovosti proti ciljni ravni, dokler SODO z ukrepi ne doseže predpisane ciljne ravni kakovosti. Obdobje, v katerem agencija od systemskega operaterja pričakuje dosego ciljnih ravni, je posredno odvisno od postavitve sheme zahtevanih letnih stopenj izboljšanja posameznih kazalnikov neprekinjenosti napajanja.

Sistemske standarde neprekinjenosti napajanja v distribucijskem omrežju ali na posameznih območjih distribucijskega omrežja določa Priloga 1 tega akta.

55. člen

Sistemske standardi komercialne kakovosti se nanašajo na vnaprej določeno minimalno raven kakovosti izvajanja storitev, ki jo uporabniki lahko pričakujejo od systemskega operaterja z določenim deležem odstopanja.

56. člen

Zajamčeni standardi komercialne kakovosti se nanašajo na minimalne ravni kakovosti storitev, ki jih je systemski operater zavezan zagotavljati vsem uporabnikom. Ob dokazanem neizpolnjevanju zajamčenih standardov kakovosti storitev so uporabniki upravičeni do kompenzacije, ki jo prejme prizadeti uporabnik od izvajalca posamezne storitve na zahtevo.

57. člen

Minimalni standardi kakovosti napetosti so opredeljeni v veljavnih tehničnih standardih (SIST EN 50160 za distribucijsko omrežje v normalnih obratovalnih pogojih) oziroma v (individualnih) pogodbah o kakovosti napetosti med systemskim operaterjem in uporabnikom.

58. člen

Sistemske operater je dolžan na zahtevo uporabnika vsako dokazano odstopanje od zajamčenih standardov ustrezno kompenzirati. Celotni stroški, ki nastajajo zaradi kompenzacij, niso upravičeni stroški systemskega operaterja.

Znesek kompenzacije določa Priloga 1 tega akta.

59. člen

Agencija lahko odobri izvzetje posameznih minimalnih standardov kakovosti na področju komercialne kakovosti iz reguliranja po tretji alineji 45. člena tega akta, če SODO:

- dokaže pravočasen pristop k zagotovitvi pogojev za spremljanje parametrov komercialne kakovosti in
- zagotovi spremljanje ustrezno zmanjšanega nabora minimalnih standardov kakovosti.

Izvzetje iz reguliranja ni možno za tiste minimalne standarde kakovosti, ki jih določajo drugi predpisi.

2.6.3 Funkcijska povezava med doseženo ravnijo neprekinjenosti napajanja in dejanskimi upravičenimi stroški SODO

60. člen

Nabor sistemskih kazalnikov neprekinjenosti napajanja, na katerih temelji funkcijska povezava z nadzorovanimi stroški delovanja in vzdrževanja SODO, določa Priloga 1 tega akta.

61. člen

Ciljna raven neprekinjenosti napajanja je sistemska raven kakovosti distribucijskega omrežja, ki jo SODO z ukrepi postopoma doseže v daljšem obdobju. Ciljna raven kakovosti distribucijskega omrežja je dosežena takrat, ko je dosežena na vseh območjih distribucijskega omrežja.

Ciljna raven se izraža s kazalnikoma neprekinjenosti SAIDI in SAIFI za določen tip omrežja (mestno, mešano, podeželsko, za območje distribucijskega omrežja ali za celotno omrežje) tako, da se privzame taka vrednost kazalnikov SAIDI in SAIFI, ki je za določen odstotek slabša od najboljših doseženih vrednosti navedenih kazalnikov.

Agencija lahko za naslednje regulativno obdobje postavi nove ciljne ravni neprekinjenosti napajanja na podlagi izsledkov analiz načrtov razvoja omrežij, učinkov realiziranih investicij ter drugih ukrepov ali ugotovitve, da je ciljna raven kakovosti v distribucijskem omrežju dosežena.

Agencija objavi ciljne vrednosti kazalnikov neprekinjenosti napajanja na spletnih straneh.

Vrsto in vrednosti kazalnikov, ki opredeljujejo ciljno raven neprekinjenosti napajanja oziroma metodo za določitev ciljne ravni neprekinjenosti napajanja določa Priloga 1 tega akta.

62. člen

Spodbuda se določa glede na odstopanje dosežene ravni kakovosti od referenčne ravni s pomočjo funkcijske povezave med dejanskimi upravičenimi stroški SODO in neprekinjenostjo napajanja (shema upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja). Odraža se v deležu upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja SODO.

Shema upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja je matematično določena s kosoma linearno funkcijo. Funkcija je izražena z matematičnim modelom »metode razredov kakovosti z interpolacijo na robu« in je navzgor in navzdol omejena z vnaprej določenim deležem dejanskih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja.

Shema upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja določa faktor » q_i « za distribucijsko omrežje oziroma posamezno območje distribucijskega omrežja in za posamezno leto.

$$q_i = f(q_K)$$

Faktor » q_i « je odvisen od faktorjev » q_K «, ki je funkcija odstopanj izbranega kazalnika neprekinjenosti napajanja od referenčne vrednosti in je lahko pozitiven ali negativen.

63. člen

Faktor » q_K « se izračuna glede na odstopanje dosežene ravni kakovosti od referenčne vrednosti z uporabo sheme upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja in se izračunava za vsak reguliran kazalnik kakovosti posebej.

$$q_K = f(\Delta K)$$

» K « predstavlja posamezen kazalnik, z » ΔK « pa se določi odstopanje dosežene ravni kakovosti, ki je izraženo z odstopanjem vrednosti posameznega kazalnika od referenčne vrednosti:

$$\Delta K = \frac{K_{ref} - K_{dos}}{K_{ref}} \cdot 100$$

kjer je:

K_{ref} referenčna vrednost posameznega kazalnika, določena na podlagi sistemskih standardov neprekinjenosti napajanja;

K_{dos} dejanska dosežena vrednost posameznega kazalnika v obdobju opazovanja.

Faktor » q_K « se izračuna za distribucijsko omrežje oziroma območje distribucijskega omrežja za posamezni kazalnik kakovosti na koncu vsakega leta regulativnega obdobja za nazaj s pomočjo sheme upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja.

Shema upravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja določa naslednja kosoma linearna funkcija:

$$q_K(\Delta K) = \begin{cases} q_1; & \Delta K \leq k_1 - d \\ \frac{q_2 - q_1}{2d}(\Delta K - k_1) + \frac{q_1 + q_2}{2}; & k_1 - d < \Delta K \leq k_1 + d \\ q_2; & k_1 + d < \Delta K \leq k_2 - d \\ \frac{q_3 - q_2}{2d}(\Delta K - k_2) + \frac{q_2 + q_3}{2}; & k_2 - d < \Delta K \leq k_2 + d \\ q_3; & k_2 + d < \Delta K \leq k_3 - d \\ \frac{q_4 - q_3}{2d}(\Delta K - k_3) + \frac{q_3 + q_4}{2}; & k_3 - d < \Delta K \leq k_3 + d \\ q_4; & k_3 + d < \Delta K \leq k_4 - d \\ \frac{q_5 - q_4}{2d}(\Delta K - k_4) + \frac{q_4 + q_5}{2}; & k_4 - d < \Delta K \leq k_4 + d \\ q_5; & k_4 + d < \Delta K \end{cases}$$

Parametri » q_s « določajo stopnje upravičenosti oziroma neupravičenosti nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja in so izraženi z njihovim deležem. Odstopanje od referenčnega območja se odraža z deležem upravičenosti dejanskih nadzorovanih stroških delovanja in vzdrževanja.

Parametri » k_s « določajo meje posameznih razredov kakovosti. Izražajo se z relativnim odstopanjem od zahtevane referenčne ravni kakovosti.

Parameter » d « določa odzivnost sheme na spremembe kakovosti v območju med dvema razredoma oziroma širino robov kakovostnega razreda. Na robu predvidene debeline se vrednost funkcije linearno interpolira.

Parametre » q_s «, » k_s « za $s = \{1, 2, 3, 4\}$ in parameter » d « določa Priloga 1 tega akta.

64. člen

Izračun faktorja » q_t « za distribucijsko omrežje oziroma posamezno območje distribucijskega omrežja in posamezno leto » t « določa naslednja enačba:

$$q_t = \sum_K (p_K \cdot q_K)$$

p_K ponder vpliva kazalnika neprekinjenosti napajanja » K «;
 q_K faktor » q_K «, izračunan za posamezni kazalnik neprekinjenosti napajanja » K «.

Ponderje p_K za posamezni kazalnik » K « določa Priloga 1 tega akta.

65. člen

Vpliv reguliranja s kakovostjo oskrbe na dejanske upravičene nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja SODO za distribucijsko omrežje (izražen v evrih) oziroma za območje distribucijskega omrežja » i « v obdobju » $T\Delta$ «, za katerega so določeni faktorji » q_t « določa naslednja enačba:

$$\Delta NSDV(q)_i = \sum_{t(T\Delta)} (q_t \cdot NSDV_t)$$

v kateri so:

- q_t faktorji » q_t « za distribucijsko omrežje oziroma za območje distribucijskega omrežja » i «, izračunani za leta » t « obdobja » $T\Delta$ «, v katerih izračunavamo odstopanja;
- $NSDV_t$ dejanski upravičeni nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja SODO za distribucijsko omrežje oziroma za območje distribucijskega omrežja » i « v letu » t «, za katerega je določen faktor » q_t «;
- $T\Delta$ časovno obdobje, opredeljeno z zadnjim letom preteklega regulativnega obdobja in vsemi leti tekočega regulativnega obdobja, razen zadnjega leta;
- t leto, za katerega izračunavamo odstopanja;
- i distribucijsko omrežje oziroma območje distribucijskega omrežja.

Vpliv » $\Delta NSDV(q)_i$ « za posamezno območje distribucijskega omrežja » i « se odrazi na načrtovanih upravičenih stroških za to območje v naslednjem regulativnem obdobju.

66. člen

Agencija določi potrebno povečanje oziroma zmanjšanje omrežnine » $\Delta NSDV(q)$ « za naslednje regulativno obdobje glede na doseženo kakovost neprekinjenosti napajanja na ravni SODO s pomočjo izravnalnega mehanizma, ki ga opisuje naslednja enačba:

$$\Delta NSDV(Q) = \sum_i \Delta NSDV(q)_i$$

v kateri sta:

- $\Delta NSDV(q)_i$ sprememba dejanskih upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja SODO za distribucijsko omrežje oziroma za območje distribucijskega omrežja » i « v regulativnem obdobju, kot jo opredeljuje 65. člen tega akta;
- i distribucijsko omrežje oziroma območje distribucijskega omrežja.

2.7 Količinski letni načrti porabe električne energije

67. člen

Za namen določitve upravičenih stroškov, ki se ugotavljajo tudi na podlagi količinskega obsega porabe električne energije, je sistemski operater dolžan izdelati količinski načrt porabe električne energije iz prenosnega oziroma distribucijskega omrežja za celotno načrtovano novo regulativno obdobje po posameznih letih regulativnega obdobja in ga posredovati agenciji.

Sistemski operater pripravi načrtovani količinski obseg porabe električne energije po posameznih odjemnih skupinah iz 104. člena tega akta, na podlagi pričakovanega gibanja porabe v posameznem letu novega regulativnega obdobja. Sistemski operater distribucijskega omrežja pripravi načrtovani količinski obseg porabe električne energije tudi po območjih distribucijskega omrežja.

Načrtovani obseg porabe za potrebe ugotavljanja upravičenih stroškov pripravi in določi agencija po predhodni uskladitvi z napovedmi sistemskih operaterjev in elektroenergetskih bilanc.

68. člen

Sistemeski operater je dolžan izdelati tudi količinski letni načrt porabe električne energije iz prenosnega oziroma distribucijskega omrežja in ga posredovati agenciji najpozneje v desetih dneh od dneva sprejetja letne elektroenergetske bilance za prihodnje leto. Če elektroenergetska bilanca ni sprejeta do 20. oktobra tekočega leta, sistemeski operater posreduje agenciji ocenjen količinski načrt za prihodnje leto do 31. oktobra tekočega leta.

69. člen

Skladno s prejšnjim členom tega akta SODO izdelava količinski letni načrt za prihodnje leto po posameznih mesecih leta za:

- količine distribuirane električne energije in moči za končne odjemalce, priključene na distribucijsko omrežje po posameznih odjemnih skupinah iz 104. člena tega akta za posamezna območja distribucijskega omrežja in
- količine električne energije, prevzete od proizvajalcev, priključenih na distribucijsko omrežje po posameznem območju distribucijskega omrežja.

70. člen

Skladno s 68. členom tega akta SOPO izdelava količinski letni načrt za prihodnje leto po posameznih mesecih leta za:

- količine prevzete električne energije in moči, ki jo prevzamejo končni odjemalci, priključeni na prenosno omrežje, po posameznih odjemnih skupinah iz 104. člena tega akta in
- količine električne energije, predane na prenosnem omrežju SODO po posameznem območju distribucijskega omrežja, ki so usklajene s SODO.

3 Viri za pokrivanje upravičenih stroškov

71. člen

Upravičeni stroški sistemeskega operaterja se pokrivajo iz:

- omrežnine,
- drugih prihodkov iz 75. člena tega akta in
- presežka omrežnine iz preteklih let.

72. člen

Vir za pokrivanje upravičenih stroškov sistemeskega operaterja prenosnega omrežja, ki se pokrivajo iz omrežnine, je zaračunavanje tarifnih postavk za:

- omrežnino za prenosno omrežje,
- omrežnino za sistemeske storitve in
- omrežnino za posebno sistemesko storitev.

73. člen

Vir za pokrivanje upravičenih stroškov sistemeskega operaterja distribucijskega omrežja, ki se pokrivajo iz omrežnine, je zaračunavanje tarifnih postavk za:

- omrežnino za distribucijsko omrežje in
- omrežnino za posebno sistemsko storitev.

74. člen

Z zaračunavanjem tarifnih postavk za omrežnino za priključno moč je sistemskemu operaterju zagotovljen namenski vir za financiranje naložb v ojačitve in razvoj obstoječega omrežja, ki so posledica povečanja priključne moči končnih odjemalcev.

75. člen

Kot drugi prihodki se upoštevajo:

- prihodki iz naslova zaračunavanja storitev,
- prihodki od telekomunikacij,
- prihodki iz naslova medsebojnih nadomestil med sistemskimi operaterji prenosnega omrežja (mehanizem ITC),
- prihodki od prezasedenosti skladno s predpisi, ki urejajo zadevno področje,
- prihodki, povezani s povprečnimi stroški priključevanja in omrežnine za priključno moč, brezplačno prevzetimi opredmetenimi osnovnimi sredstvi, sovlaganji in povezani z namenskimi sredstvi od prezasedenosti,
- prevrednotovalni poslovni prihodki v zvezi s terjatvami zaradi stečajev in prisilnih poravnav in
- drugi prihodki, ki izvirajo iz opravljanja regulirane dejavnosti sistema operaterja, razen odškodnin, prejetih od zavarovalnic iz naslova škod, ki so posledica vplivov narave, in prevrednotovalnih poslovnih prihodkov v zvezi z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki se nanašajo na elektroenergetsko infrastrukturo.

Odškodnine, prejete od zavarovalnic, in prevrednotovalni poslovni prihodki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki se nanašajo na elektroenergetsko infrastrukturo, se v okviru regulativnega nadzora upoštevajo v skladu s tretjim odstavkom 20. člena tega akta in pravili iz Priloge 1 tega akta.

76. člen

Presežek omrežnine se prenese v naslednja leta in se namensko uporablja za izvajanje dejavnosti sistema operaterja.

4 Regulativni okvir

77. člen

Regulativni okvir, ki je vrednostna opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov sistema operaterja po posameznih letih regulativnega obdobja, temelji na obsegu in stanju elektroenergetskega omrežja, načrtovanem obsegu porabe električne energije in načrtovanem številu končnih odjemalcev za celotno regulativno obdobje in za posamezno leto obdobja.

V načrtovanih upravičenih stroških je v postavkah nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja ter upravičenega donosa na sredstva (prek TPSK) upoštevana prilagoditev za načrtovano inflacijo.

Če je regulativno obdobje daljše od enega leta, se z namenom preprečitve medletnega skokovitega spreminjanja tarifnih postavk za omrežnino po posameznih letih regulativnega obdobja izvede izravnava.

Izravnava med posameznimi leti regulativnega obdobja je izvedena tako, da sta znotraj regulativnega obdobja ob upoštevanju načrtovane količinske porabe električne energije vrednosti načrtovanih upravičenih stroškov, ki se pokrivajo iz omrežnine za regulativno obdobje, pred in po izravnavi enaki.

Rezultat medletne izravnave je razlika med načrtovanimi upravičenimi stroški, ki se pokrivajo iz omrežnine, in načrtovanim zneskom omrežnine posameznega leta regulativnega obdobja. Razlika se odrazi v presežku/primanjkljaju omrežnine.

78. člen

Regulativni okvir za posameznega systemskega operaterja določi agencija z odločbo, v kateri se določijo tudi tarifne postavke za omrežnino. Na podlagi navedene odločbe systemski operater objavi cenik na svojih spletnih straneh.

5 Regulativni nadzor

79. člen

Agencija nadzira izvajanje regulativnega okvira že med regulativnim obdobjem tako, da mesečno spremlja zaračunano omrežnino. Na podlagi letnih podatkov o poslovanju in kakovosti oskrbe po zaključku posameznega poslovnega leta izvaja analize poslovanja systemskih operaterjev z namenom izvajanja regulativnega nadzora ter določitve regulativnega okvira za naslednje regulativno obdobje.

Systemski operater je dolžan v vseh pogodbenih razmerjih iz 23.a in 23.b člena EZ zagotoviti, da druga pogodbeni stranka pravočasno zagotavlja vse podatke, ki jih systemski operater in agencija potrebuje za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira.

Odstopanja od regulativnega okvira (brez vpliva $\Delta NSDV(Q)$) » ΔRO « za posamezno poslovno leto, ki se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnine za posamezno leto znotraj regulativnega obdobja, je dolžan ugotavljati systemski operater skladno z določili 80. člena tega akta. Pri tem upošteva določila poglavja II tega akta, ki opredeljujejo kriterije za ugotavljanje upravičenih stroškov, in kriterije, ki jih za posamezno regulativno obdobje določa Priloga 1 tega akta.

Vpliv kakovosti oskrbe na dejanske nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja » $\Delta NSDV(Q)$ « je SODO dolžan ugotavljati za posamezno leto znotraj regulativnega obdobja skladno z določili 82. člena tega akta. Pri tem upošteva določila poglavja II tega akta, ki določajo funkcijsko povezavo med doseženo ravnijo neprekinjenosti napajanja in dejanskimi upravičenimi stroški SODO, ter kriterije, ki jih za posamezno regulativno obdobje določa Priloga 1 tega akta.

Systemski operater je v roku 15 dni po zaključeni reviziji letnih računovodskih izkazov in letnih poročil zavezan posredovati agenciji izračun odstopanj od regulativnega okvira in izračun vpliva kakovosti oskrbe na nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja za posamezno leto. Prav tako je zavezan agenciji posredovati vse analitične podatke, potrebne za preveritev izračunov, in revidirano letno poročilo.

80. člen

Odstopanja od regulativnega okvira (brez vpliva $\Delta NSDV(Q)$) za posamezno poslovno leto, izražena v evrih, se ugotavljajo:

1. med dejansko realiziranimi in načrtovanimi viri za pokrivanje upravičenih stroškov, in sicer za:
 - a) omrežnino in
 - b) druge prihodke;
2. med dejanskimi in načrtovanimi upravičenimi stroški, in sicer za:
 - a) nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja,
 - b) nenadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja,
 - c) stroške električne energije za izgube,
 - d) amortizacijo,
 - e) stroške sistemskih storitev systemskega operaterja prenosnega omrežja in
 - f) reguliran donos na sredstva,

kar ponazarja spodnja enačba:

$$\Delta RO_t = \Delta NSDV_t + \Delta NNSDV_t + \Delta SEEI_t + \Delta AM_t + \Delta SSS_t + \Delta RDS_t - \Delta OMR_t - \Delta DP_t$$

ΔRO_t	odstopanje od regulativnega okvira, ki se odraža v presežku oziroma primanjkljaju omrežnine,
$\Delta NSDV_t$	razlika med dejanskimi in načrtovanimi upravičenimi nadzorovanimi stroški delovanja in vzdrževanja,
$\Delta NNSDV_t$	razlika med dejanskimi in načrtovanimi upravičenimi nenadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja,
$\Delta SEEI_t$	razlika med dejanskimi in načrtovanimi stroški električne energije za pokrivanje izgub v omrežju,
ΔAM_t	razlika med dejansko in načrtovano amortizacijo,
ΔSSS_t	razlika med dejanskimi in načrtovanimi stroški sistemskih storitev,
ΔRDS_t	razlika med dejanskim in načrtovanim reguliranim donosom na sredstva,
ΔOMR_t	razlika med dejansko realizirano in načrtovano omrežnino,
ΔDP_t	razlika med dejansko realiziranimi in načrtovanimi drugimi prihodki,
t	leto, za katerega se ugotavljajo odstopanja od regulativnega okvira.

Dejanski upravičeni stroški in dejansko realizirani viri za pokrivanje upravičenih stroškov za posamezno leto regulativnega obdobja so ugotovljeni na podlagi izvedbenih kriterijev in parametrov, kot jih določa Priloga 1 tega akta.

Z namenom preglednega in enotnega pristopa ugotavljanja odstopanj agencija posreduje sistemskemu operaterju računalniški model.

81. člen

Ugotovljena letna odstopanja iz 80. člena tega akta agencija upošteva tako, da odstopanja zadnjega leta preteklega regulativnega obdobja in odstopanja vseh let, razen zadnjega leta tekočega regulativnega obdobja, v katerem se pripravlja novo regulativno obdobje, upošteva pri določitvi načrtovanega zneska omrežnine za naslednje regulativno obdobje, kar ponazarja naslednja enačba:

$$\Delta RO = \sum_{t(T\Delta)} \Delta RO_t,$$

pri čemer je:

- $T\Delta$ časovno obdobje, opredeljeno z zadnjim letom preteklega regulativnega obdobja in vsemi leti tekočega regulativnega obdobja, razen zadnjega leta;
- t leto, za katerega se ugotavljajo odstopanja od regulativnega okvira.

82. člen

Vpliv kakovosti oskrbe na dejanske nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja v posameznem letu regulativnega obdobja » t « se ugotavlja na podlagi faktorjev » q_t « in dejanskih upravičenih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja SODO za distribucijsko omrežje oziroma za območje distribucijskega omrežja » i « in je izražen v evrih:

$$\Delta NSDV(Q)_t = \sum_i (q_t \cdot NSDV_t)_i,$$

kjer so:

- q_t faktor upravičenosti dejanskih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja SODO za distribucijsko omrežje oziroma za območje distribucijskega omrežja » i « za leto » t «,
- $NSDV_t$ dejanski upravičeni nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja SODO v letu » t « za distribucijsko omrežje oziroma za območje distribucijskega omrežja » i «,
- i distribucijsko omrežje oziroma območje distribucijskega omrežja,
- t leto, za katerega se ugotavljajo vpliv kakovosti oskrbe na NSDV.

SODO določi faktorje » q_t « na podlagi določil točke III1 (Priloga 1) tega akta. Dejanski upravičeni nadzorovani stroški delovanja in vzdrževanja se določijo na podlagi prvega odstavka točke I5.2 (Priloga 1) tega akta.

83. člen

Če agencija ugotovi, da so znotraj regulativnega obdobja nastale bistvene spremembe pri poslovanju systemskega operaterja, lahko spremeni regulativni okvir že med regulativnim obdobjem.

84. člen

Agencija nadzoruje in presoja resničnost in točnost podatkov, ki so jih posredovali systemski operaterji za namene določitve upravičenih stroškov in izvajanja regulativnega nadzora. Če agencija ugotovi, da posredovani podatki niso skladni z veljavno metodologijo, ugotovljena odstopanja upošteva pri določitvi omrežnine za naslednje regulativno obdobje. Če agencija ugotovi, da posredovani podatki niso pravilni, se pri določitvi omrežnine za naslednje regulativno obdobje kot odbitna postavka dodatno upošteva en odstotek dejanskih upravičenih stroškov leta, za katerega je ugotovljena nepravilnost.

III METODOLOGIJA ZA OBRAČUNAVANJE OMREŽNINE

85. člen

Metodologija za obračunavanje omrežnine v povezavi z metodologijo za določitev omrežnine zagotavlja porazdelitev upravičenih stroškov, ki se pokrivajo iz omrežnine na

posamezne odjemne skupine v odvisnosti od stroškov, ki jih posamezna skupina povzroča v omrežju.

1 Metoda za obračun omrežnine

86. člen

Za obračunavanje omrežnine se uporablja netransakcijska metoda poštna znamke, kar pomeni sistem enotnih tarifnih postavk, ki jih plačujejo končni odjemalci na celotnem območju Republike Slovenije v okviru posamezne odjemne skupine oziroma skupine končnih odjemalcev.

Metoda iz prejšnjega odstavka velja za vse napetostne nivoje in za vse končne odjemalce, razvrščene v isto odjemno skupino oziroma skupine končnih odjemalcev, razen pri obračunavanju omrežnine, kot je določeno v 111. členu tega akta.

Za razdelitev stroškov po napetostnih nivojih se uporablja bruto pristop za prenosno in distribucijsko omrežje. Ta upošteva načrtovane upravičene stroške systemskega operaterja prenosnega in distribucijskega omrežja, ki se pokrivajo iz omrežnine. Končni odjemalec, priključen na SN, in končni odjemalec, priključen na NN, krije tudi sorazmeren delež upravičenih stroškov višjih napetostnih nivojev.

2 Tarifne postavke za omrežnino

87. člen

Za pokrivanje upravičenih stroškov systemskega operaterja prenosnega in distribucijskega omrežja, ki se pokrivajo iz omrežnine, so določene tarifne postavke za obračunavanje:

- omrežnine za prenosno omrežje,
- omrežnine za distribucijsko omrežje,
- omrežnine za systemske storitve,
- omrežnine za posebno systemsko storitev in
- omrežnine za priključno moč.

3 Obračunavanje omrežnine

3.1 Odjemne skupine in obračunski elementi

88. člen

Pri obračunavanju omrežnine systemski operater upošteva uvrstitev končnega odjemalca v odjemno skupino, ločeno za vsako prevzemno-predajno mesto. Systemski operater uvrsti končnega odjemalca v odjemno skupino upošteva njegovo uvrstitev glede na napetostni nivo (VN, SN, NN), način priključitve (zbiralke, izvod), režim obratovanja (obratovalne ure) in vrsto odjema.

89. člen

Sistemski operater obračuna omrežnino na podlagi obračunskih elementov:

- obračunske moči,
- prevzete električne (delovne) energije in
- čezmerno prevzete jalove energije.

90. člen

Za uvrščanje končnega odjemalca v skupino končnih odjemalcev in odjemno skupino se uporabljajo naslednji napetostni nivoji:

Oznaka	Okrajšava	Nazivna napetost
Visoka napetost	VN	400 kV, 220 kV, 110 kV
Srednja napetost	SN	35 kV, 20 kV, 10 kV
Nizka napetost	NN	400 / 230 V

91. člen

Pri končnih odjemalcih, ki so razvrščeni po napetostnih nivojih prevzemno-predajnega mesta v odjemne skupine na VN, SN in NN in se jim moč meri, se tarifne postavke za del omrežnine za prenosno in distribucijsko omrežje delijo po sezonah.

VS – višja sezona:	<i>januar, februar, marec, oktober, november, december</i>
NS – nižja sezona:	<i>april, maj, junij, julij, avgust, september</i>

92. člen

Po dnevnem času se tarifne postavke za omrežnino za prenosno in distribucijsko omrežje delijo na:

- konične tarifne postavke v času KT (za končne odjemalce na VN in SN, ki uporabljajo merilne naprave za evidentiranje 15-minutne konične obremenitve),
- višje dnevne tarifne postavke v času VT in
- nižje dnevne tarifne postavke v času MT.

Višje dnevne tarifne postavke (VT) se obračunavajo od ponedeljka do petka od 6.00 do 22.00. V obdobju, ko velja poletni čas, se za končnega odjemalca, ki nima krmilne naprave z možnostjo programske nastavitve prilagajanja na poletni čas, višje dnevne tarifne postavke obračunavajo od 7.00 do 23.00.

Nižje dnevne tarifne postavke (MT) se obračunavajo v preostalem času in ob sobotah, nedeljah in dela prostih dnevih od 00.00 do 24.00. Če končni odjemalec nima ustrezne krmilne naprave, ki bi evidentirala porabo električne energije v času MT ob sobotah, nedeljah in dela prostih dnevih, se upošteva čas MT glede na sposobnost prilagoditve naprave registraciji odjema ob sobotah, nedeljah in dela prostih dnevih.

Če se končni odjemalec odjemne skupine na NN ne odloči za dvotarifni način obračuna omrežnine, se mu omrežnina obračunava po enotarifnem načinu (ET).

Ure konične dnevne tarifne postavke (KT) določa sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto do 15. oktobra za leto vnaprej in jih objavi na svojih spletnih straneh.

Krmilne stikalne ure za preklon dvotarifnih oziroma tritarifnih števecov, ki jih ni mogoče daljinsko nastaviti, so stalno nastavljene po srednjeevropskem času in se ob prehodu na poletno računanje časa ne pomaknejo za uro naprej.

Za končne odjemalce na VN in končne odjemalce na SN, ki uporabljajo merilne naprave za evidentiranje 15-minutne konične obremenitve, veljajo ure KT za čas, ko veljajo konične dnevne tarifne postavke za uporabo elektroenergetskih omrežij. Ure KT veljajo le ob delavnikih, od ponedeljka do petka, in trajajo:

- v času VS šest ur na dan in
- v času NS štiri ure na dan.

93. člen

Sistemski operater uvrsti končnega odjemalca, ki se mu moč meri, v odjemno skupino enkrat na leto na podlagi letnih obratovalnih ur.

94. člen

Sistemski operater uvrsti končnega odjemalca v odjemno skupino »priklučitev na zbiralke, razdelilna transformatorska postaja (RTP) oziroma transformatorska postaja (TP)«, če so izpolnjeni pogoji, da je:

- priključen z lastnim vodom na zbiralke SN v RTP oziroma zbiralke NN v TP sistema operaterja,
- izvedena ustrezna meritev na prevzemno-predajnem mestu,
- izpolnjen kriterij minimalne priključne moči (P):
 - a) $P \geq 8 \text{ MW}$ (na nivoju SN – zbiralke SN) in
 - b) $P \geq 130 \text{ kW}$ (na nivoju NN – zbiralke NN).

Ne glede na tretjo alinejo prejšnjega odstavka tega člena, lahko sistemski operater končnemu odjemalcu prizna nižji kriterij priključne moči, če ta utemelji potrebo po višji stopnji zanesljivosti napajanja in kakovosti napetosti.

Nižji kriterij priključne moči velja tudi za obstoječega končnega odjemalca, uvrščenega v odjemno skupino priklučitev na zbiralkah.

95. člen

Za proizvodne naprave iz obnovljivih virov in proizvodne naprave s soproizvodnjo toplote in električne energije z visokim izkoristkom, ki imajo moč manjšo od 50 kW in so priključene na prevzemno-predajnih mestih, sistemski operater pri obračunu omrežnine ne obračuna obračunske moči.

96. člen

Na prevzemno-predajnih mestih, ki so namenjena izključno delovanju siren za obveščanje in alarmiranje prebivalstva, sistemski operater pri obračunu omrežnine ne obračuna obračunske moči.

97. člen

Pri določanju priključne moči, ugotavljanju mesečne obračunske moči ter prevzete električne energije se kilovati (kW), kilovatne ure (kWh) in prevzeta jalova energija (kvarh) zaokrožujejo na cela števila.

98. člen

Pri spremembi vrednosti tarifnih postavk za omrežnino med mesecem se pri končnem odjemalcu, ki nima daljinskega merjenja električne energije, obračunski elementi iz 89. člena tega akta za koledarski mesec obračunajo sorazmerno s številom dni veljavnosti posamezne tarifne postavke.

99. člen

Če se končni odjemalec, pri katerem se konična obremenitev ne meri, priključi na omrežje sistema operaterja do vključno 15. dne v mesecu, mu sistemski operater obračuna obračunsko moč za ves mesec. Če se končni odjemalec priključi po 15. dnevu v mesecu, sistemski operater ne obračuna obračunske moči za ta mesec.

Končnemu odjemalcu, pri katerem se konična obremenitev ne meri in ki se odjavi do vključno 15. dne v mesecu, sistemski operater ne obračuna obračunske moči za ta mesec, sicer pa obračuna obračunsko moč za ves mesec.

Če se končni odjemalec, pri katerem se konična obremenitev meri, odjavi ali priključi na omrežje sistema operaterja v koledarskem mesecu, sistemski operater obračuna obračunsko moč sorazmerno številu dni uporabe omrežja v tem mesecu.

Pri priključitvah merilnih mest za določen čas sistemski operater obračuna obračunsko moč sorazmerno številu dni uporabe omrežja.

100. člen

Proizvajalec električne energije za posamezno prevzemno-predajno mesto plača omrežnino za prevzem električne energije iz omrežja glede na določbe tega akta.

Proizvajalcu električne energije, ki ima več kot 10 MW inštalirane moči in je priključen na prenosno omrežje se omrežnina obračuna od urnega salda prevzete in oddane električne energije na prevzemno-predajnem mestu, pri čemer se kot prevzemno-predajno mesto šteje mesto, kjer se vršita prevzem in oddaja električne energije in za katerega se organizatorju trga z električno energijo prijavlja obratovalna napoved.

Za določitev obračunske moči proizvajalca električne energije se upošteva mesečno povprečje urnih moči iz prejšnjega odstavka.

101. člen

Če je merjenje električne energije pri končnem odjemalcu izvedeno na sekundarni strani transformacije napetosti, sistemski operater pri obračunu omrežnine upošteva izgube transformacije.

Pri obračunu prevzete električne energije in dosežene maksimalne moči končnega odjemalca upošteva sistemski operater distribucijskega omrežja faktor izgub, ki je odvisen od letnih obratovalnih ur:

Vrsta odjema	Delež izgub (%)	Faktor izgub
$T \geq 6000$ ur	1	1,01
$6000 > T \geq 2500$ ur	3	1,03
$T < 2500$ ur	5	1,05

3.2 Ugotavljanje obračunske moči

102. člen

Obračunska moč se ugotavlja mesečno na podlagi konične obremenitve:

- pri končnem odjemalcu z merilno napravo, ki evidentira 15-minutne meritve in omogoča lokalni prikaz obračunskih vrednosti ločeno po tarifnih časih, se obračunska moč ugotavlja kot povprečje treh največjih 15-minutnih povprečnih moči v obračunskem mesecu v urah KT oziroma v urah VT, kjer se KT ne meri. Če končni odjemalec na VN ali SN doseže v času KT oziroma VT, kjer se KT ne meri, obračunsko moč, ki je manjša od 15 odstotkov treh največjih 15-minutnih povprečnih moči, doseženih v času zunaj KT oziroma VT, kjer se KT ne meri, se mu za obračunsko moč obračuna 15 odstotkov treh največjih 15-minutnih povprečnih moči, doseženih v času zunaj KT oziroma VT;
- pri končnem odjemalcu z merilno napravo, ki evidentira največjo doseženo 15-minutno povprečno moč v obdobju med dvema odčitavanjema, ločeno za VT in MT, se obračunska moč ugotavlja kot največja povprečna 15-minutna moč v času VT obračunskega meseca. Če končni odjemalec v času VT doseže obračunsko moč, ki je manjša od 15 odstotkov dosežene moči v času MT, se mu obračuna 15 odstotkov dosežene moči v času MT.

Pri končnem odjemalcu na NN, ki se mu moč ugotavlja s pripravo za preprečevanje prekoračitev dogovorjene obremenitve, se priključna in obračunska moč določata na podlagi naslednje tabele:

Gospodinjski odjem

Nazivna jakost omejevalca toka	Enofazni priključek		Trifazni priključek	
	Priključna moč (kW)	Obračunska moč (kW)	Priključna moč (kW)	Obračunska moč (kW)
(A)				
16	3	3	11	7
20	5	3	14	7
25	6	6	17	10

32	7	7	22	22
35	8	7	24	24
40	-	-	28	28
50	-	-	35	35
63	-	-	43	43

Odjem na NN brez merjene moči

Nazivna jakost omejevalca toka	Enofazni priključek		Trifazni priključek	
	Priključna moč (kW)	Obračunska moč (kW)	Priključna moč (kW)	Obračunska moč (kW)
(A)				
16	3	3	11	11
20	5	5	14	14
25	6	6	17	17
32	7	7	22	22
35	8	8	24	24
40	-	-	28	28
50	-	-	35	35
63	-	-	43	43
80	-	-	-	55
100	-	-	-	69
125	-	-	-	86
160	-	-	-	110
200	-	-	-	138

Pri priključevanju novih odjemalcev gospodinjkega odjema in odjema na NN brez merjene moči se uporabljajo standardne vrednosti omejevalca toka.

103. člen

Končnemu odjemalcu, ki se na eni lokaciji in iz ene RTP ali TP napaja po več priključkih in ima več merilnih mest ter se mu sumarno merita električna energija in konična obremenitev, se pri obračunu omrežnine upošteva sumarna konična obremenitev kot seštevek hkratnih obremenitev na vseh merilnih mestih.

3.3 Tarifna priloga

104. člen

Na podlagi določil tega akta je sistem uvrščanja končnih odjemalcev v posamezne odjemne skupine za namene obračunavanja omrežnine določen v naslednji prilogi:

odjemna skupina				tarifne postavke					
napetostni nivo	način priključitve	vrsta odjema	sezona	obračunska moč (EUR/kW/mesec)	prevzeta delovna energija (EUR/kWh)				
					KT	VT	MT	ET	
VN		$T \geq 6000$ ur	VS						
			NS						
		$6000 > T \geq 2500$ ur	VS						
			NS						
		$T < 2500$ ur	VS						
			NS						
SN	zbiralke SN	$T \geq 2500$ ur	VS						
			NS						
		$T < 2500$ ur	VS						
			NS						
			$T \geq 2500$ ur	VS					
				NS					
	$T < 2500$ ur		VS						
			NS						
	NN		zbiralke NN	$T \geq 2500$ ur	VS				
					NS				
		$T < 2500$ ur		VS					
				NS					
		$T \geq 2500$ ur	VS						
			NS						
		$T < 2500$ ur	VS						
			NS						
		brez merjenja moči							
		gospodinjstvo							
javna razsvetljava									

Okrajšave pomenijo :

ET	- enotna dnevna tarifna postavka
KT	- konična dnevna tarifna postavka
MT	- manjša dnevna tarifna postavka
NN	- nizka napetost
NS	- nižja sezona
SN	- srednja napetost
T	- letne obratovalne ure
VN	- visoka napetost
VS	- višja sezona
VT	- višja dnevna tarifna postavka

3.4 Obračunavanje omrežnine za posebno sistemsko storitev

105. člen

Posebna sistemska storitev po tem aktu je zagotavljanje čezmerno prevzete jalove energije.

Sistemski operater ugotavlja čezmerno prevzeto jalovo energijo pri uporabniku omrežja na podlagi mesečno izmerjenih količin.

Čezmerna prevzeta jalova energija iz prejšnjega odstavka tega člena je pozitivna razlika med dejansko izmerjeno jalovo energijo in jalovo energijo, ki ustreza faznemu faktorju $\cos \phi = 0,95$ induktivno. Sistemski operater jo ugotavlja in mesečno obračunava za posamezno prevzemno-predajno mesto.

Proizvajalec, priključen na distribucijsko omrežje, plačuje čezmerno prevzeto jalovo energijo na podlagi proizvedene delovne energije in porabljene jalove energije.

Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena SOPO ugotavlja čezmerno prevzeto jalovo energijo za SODO na podlagi urnih meritev na posameznih prevzemno-predajnih mestih.

Čezmerna prevzeta jalova energija je v primeru iz prejšnjega odstavka tega člena pozitivna razlika med dejansko mesečno kumulativno prevzeto jalovo energijo in mesečno vrednostjo dovoljene jalove energije, ki ustreza faznemu faktorju $\cos \phi = 0,95$ na posameznem prevzemno-predajnem mestu.

Glede na lokalne razmere v elektroenergetskem sistemu se lahko uporabnik omrežja pogodbeno dogovori s sistemskim operaterjem o morebitni kompenzaciji jalove energije, ki ustreza faznemu faktorju $\cos \phi > 0,95$ induktivno, in plačilu zanjo.

3.5 Obračunavanje omrežnine za priključno moč

106. člen

Ob sklenitvi pogodbe o priključitvi za povečanje priključne moči plača obstoječi končni odjemalec za dodatno priključno moč iz soglasja za priključitev na omrežje omrežnino za priključno moč v enkratnem znesku. Vsak novi končni odjemalec plača omrežnino za priključno moč v enkratnem znesku za priključno moč iz soglasja za priključitev na omrežje.

107. člen

Znesek omrežnine za priključno moč je odvisen od uvrstitve končnega odjemalca v skupino končnih odjemalcev in priključne moči.

108. člen

Omrežnina za priključno moč končnega odjemalca se obračunava na podlagi faktorja skupine končnega odjemalca in omrežnine za priključno moč na način:

$$SO = Faktor * S,$$

kjer so:

- SO omrežnina za priključno moč končnega odjemalca v EUR/kW priključne moči;
Faktor faktor prikazuje razmerje stroškov, potrebnih za ojačitev elektroenergetskega omrežja za posamezno skupino končnih odjemalcev na različnih napetostnih nivojih zaradi priključitev novih končnih odjemalcev ali povečanja moči obstoječih končnih odjemalcev;
S omrežnina za priključno moč v EUR/kW priključne moči.

Faktorji skupin končnih odjemalcev so:

Skupina končnih odjemalcev	Faktor
Odjem na VN	1,10
Odjem na SN	2,13
Odjem na NN z merjenjem moči	2,54
Odjem na NN brez merjenja moči	1,78
Gospodinjski odjem	1,00

Priključna moč pri končnem odjemalcu na NN brez merjenja moči se določi na podlagi tabele iz 102. člena tega akta.

Če končni odjemalec elektroenergetskega omrežja:

- poveča obstoječo priključno moč v isti odjemni skupini končnih odjemalcev ali
- spremeni svojo uvrstitev iz skupine gospodinjski odjem v skupino odjem NN brez merjenja moči ali
- spremeni svojo uvrstitev iz skupine odjem NN brez merjenja moči v skupino odjem NN z merjenjem moči ali
- spremeni svojo uvrstitev iz skupine odjem na SN v skupino odjem NN z merjenjem moči ali
- spremeni svojo uvrstitev iz skupine odjem na VN v skupine odjem na SN ali odjem NN z merjenjem moči ali odjem NN brez merjenja moči,
- razdeli prevzemno-predajno mesto na več prevzemno-predajnih mest z manjšo priključno močjo, se omrežnina za priključno moč izračuna kot razlika med omrežnino za priključno moč iz novega soglasja za priključitev in omrežnine za priključno moč iz predhodnega soglasja za priključitev.

Omrežnina za priključno moč se po izvedbi priključitve ne vrača.

109. člen

Za novega končnega odjemalca, priključenega na NN, ki se mu moč ugotavlja s pripravo za preprečevanje prekoračitev dogovorjene obremenitve, sistemski operater pri izdaji soglasja za priključitev upošteva najnižjo priključno moč 6 kW za enofazni priključek in 14 kW za trifazni priključek.

110. člen

Proizvajalec električne energije, ki se priključi na prevzemno-predajnem mestu, plača za prevzem električne energije iz omrežja omrežnino za priključno moč. Sistemski operater uvrsti odjem proizvajalca glede na skupino končnih odjemalcev, določeno v 108. členu tega akta.

4 Metodologija za obračunavanje omrežnine za odjemalce, ki kupujejo električno energijo iz proizvodnih naprav iz obnovljivih virov energije ter soproizvodnje z visokim izkoristkom do nazivne moči 10 MW

111. člen

V omrežnini, ki jo plačajo končni odjemalci za električno energijo iz proizvodnih naprav električne energije iz obnovljivih virov energije ter soproizvodnje z visokim izkoristkom do nazivne moči 10 MW, za katero so pridobljena potrdila o izvoru in jo proizvajalci prodajajo samostojno na trgu, se upoštevajo le minimalni stroški omrežnine.

Končni odjemalec, ki porabljen električno energijo pogodbeno zagotovi z nakupom električne energije od proizvajalca iz prejšnjega odstavka tega člena, je upravičen do znižanja omrežnine v delu, ki se nanaša na uporabo prenosnega omrežja, če je priključen na NN ali SN omrežje, ki se v normalnem obratovalnem stanju napaja prek iste razdelilne transformatorske postaje s transformacijo z VN na SN kot NN ali SN omrežje, na katero je priključen proizvajalec.

Olajšave iz prejšnjega odstavka veljajo le za končne odjemalce, ki celotne potrebe po električni energiji v obračunskem obdobju pokrivajo iz proizvodnih naprav iz prvega odstavka tega člena.

Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora obvestiti SODO o pogodbah, ki jih ima sklenjene neposredno s končnimi odjemalci. SODO obračuna odjemalcu iz prejšnjega odstavka tega člena omrežnino skladno z določili drugega odstavka tega člena.

Znižanje obračuna omrežnine se upošteva samo za količine, ki so bile proizvedene v proizvodnih napravah iz prvega odstavka tega člena in dobavljene končnemu odjemalcu.

5 Zaračunavanje in plačevanje omrežnine

112. člen

Sistemeski operater ali tretja oseba v imenu in za račun sistemskega operaterja končnemu odjemalcu na računu zaračuna in izkaže omrežnino na podlagi obračunskih elementov, navedenih v 89. členu tega akta, ločeno od drugih postavk.

113. člen

Končni odjemalec ali dobavitelj s sklenjeno pogodbo, na podlagi katere plačuje omrežnino za končnega odjemalca dobavitelj, plača omrežnino sisteskemu operaterju v 15 dneh od datuma izstavitve računa sistemskega operaterja.

114. člen

SODO mesečno posreduje SOPO in agenciji izvirne podatke o močeh in količinah električne energije, zaračunane končnim odjemalcem, in sicer do osmega delovnega dne v tekočem mesecu za pretekli mesec. SODO mora mesečne podatke o količinah, ki se nanašajo na pretekla obdobja in so bile v mesecu za katerega poročja, zaračunane končnim odjemalcem, prikazati ločeno po posameznih obdobjih, za katera so veljale različne tarifne postavke.

115. člen

- SOPO mesečno posreduje agenciji:
- izvirne podatke o obračunanih in zaračunanih močeh in količinah električne energije končnim odjemalcem,
 - podatke o realiziranih prihodkih iz naslova medsebojnih nadomestil med sistemskimi operaterji prenosnega omrežja (mehanizem ITC) in
 - podatke o realiziranih prihodkih od prezasedenosti, in sicer do desetega delovnega dne v tekočem mesecu za pretekli mesec.

116. člen

SOPO do 30. oktobra tekočega leta prav tako agenciji posreduje načrt prihodkov od prezasedenosti in načrt njihove porabe za naslednje leto.

SOPO je dolžan do 31. marca tekočega leta agenciji posredovati poročilo o izvedenih investicijah preteklega leta, ki so se financirale iz prihodkov od prezasedenosti. Poročilo mora vsebovati vrednostno primerjavo glede na potrjen načrt prihodkov od prezasedenosti njihove porabe ter vsebinsko obrazložitev odstopanj.

117. člen

Agencija lahko kadarkoli preveri resničnost in točnost posredovanih izvirnih podatkov o količini in obračunski moči zaračunane uporabe elektroenergetskih omrežij končnim odjemalcem.

118. člen

SODO skladno s predpisi najpozneje do 30. novembra v koledarskem letu sklene pogodbo o dostopu do prenosnega omrežja s SOPO za prihodnje leto.

- Pogodba o dostopu iz prejšnjega odstavka tega člena vsebuje tudi:
- mesečne načrtovane količine električne energije in moči po posameznih odjemnih skupinah za končne odjemalce, priključene na distribucijsko omrežje SODO,
 - tarifne postavke za obračunavanje omrežnine, ki skladno s tem aktom ter drugimi veljavnimi predpisi pripadajo sistemskemu operaterju prenosnega omrežja,
 - način ugotavljanja dejanskih podatkov iz prve alineje tega odstavka in
 - način in pogostnost ter roke izstavljanja računov.

119. člen

Mesečni obračun uporabe prenosnega omrežja za pretekli mesec opravi SOPO do desetega delovnega dne v tekočem mesecu na podlagi končnih podatkov.

SODO poravna obveznosti za omrežnino najpozneje v osemnajstih dneh od datuma izstavitve računa.

[Priloga 1: Izvedbeni kriteriji in parametri za določitev omrežnine za elektroenergetsko omrežje in ugotavljanje upravičenih stroškov v regulativnem obdobju](#)

Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. [59/10](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»IV PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

120. člen

Reguliranje s kompenzacijami iz 53. člena in 56. člena tega akta se začne izvajati 1. januarja 2012.

121. člen

V času poskusnega obratovanja in za obdobje 12 mesecev od pričetka rednega obratovanja črpalne elektrarne je SOPO dolžan izvajati podrobni monitoring porabe in proizvodnje delovne in jalove energije in ga mesečno posredovati agenciji.

Vrednotenje vplivov na omrežnino, ki ga izvaja agencija na podlagi podatkov SOPO in črpalne elektrarne, se izvaja v času poskusnega obratovanja in 12 mesecev od začetka rednega obratovanja.

SOPO prične obračunavati omrežnino po obračunskih elementih za črpalni režim obratovanja črpalne elektrarne 90 dni po zaključenem vrednotenju vplivov.

122. člen

Odgovorni bilančne skupine ali podskupine, v okviru katere deluje črpalna hidroelektrarna, je v primeru izpada v črpalnem režimu v času iz prvega odstavka 121. člena dolžan brezplačno zagotoviti potrebno znižanje proizvodnje električne energije v elektroenergetskem sistemu.

123. člen

Z dnem uveljavitve tega akta preneha veljati Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja (Uradni list RS, št. 121/05, 126/08 in 113/09), uporablja pa se do 31. decembra 2010 razen določbe 84. člena in Priloga 1 – Izhodišča in parametri za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja v regulativnem obdobju 2006–2008, ki se zaradi izvedbe regulativnega nadzora uporabljata do 31. oktobra 2011.

Z dnem uveljavitve tega akta preneha veljati Sklep o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij in korekcijskih faktorjev za izravnavo prihodka iz omrežnin (Uradni list RS, št. 111/07 in 126/08), uporablja pa se do 31. decembra 2010.

124. člen

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Akt o spremembi Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. [52/11](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta akt začne veljati 1. julija 2011.«.